

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
redovna izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stoip. peti-vrata
malih oglasov po 150
in 2 D. večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
o Pri večjem o
naročilu popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Vokopis se ne sprejema, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Opozicija brez morale.

Parlamentarna demokracija ne more obstajati, ako nimamo poleg vladajoče večine opozicije, ki je enako prešinjena čuta moralne odgovornosti za celoto, za državno skupnost, za obči blagor. V nasprotnem slučaju se demokracija izpreobrne v anarhijo in čaka državo usoda, kakor jo je doživela še vsaka v strankarsko demagogijo izdegenerirana demokracija.

Kar se danes v Belgradu imenuje opozicija, predstavlja najžalostnejšo politično tvorbo, kar smo jih kedaj imeli v naši državi in škoduje našemu položaju v svetu. Že imeni obeh liderjev, Pribečevića in Radiča, kompromitirata naše parlamentarno državno življenje. Eden od njih je glavni krivec vidovdanskega centralizma, pa vodi sedaj opozicijo v imenu antisrbijanske prečanske fronte! Drugi je Pribečević imenoval šefa batinaškega režima in reakcije, danes ga pa slavi kot rešitelja demokracije v Jugoslaviji! A njegov najnovejši komad je, da je zavrzel Davidoviča in se zavzema za zvezo z Larkom Trifkovičem in drugimi padlimi veličinami radikalne stranke, katere je svojčas počastil z imenom »največjih korupcijonistov v Evropi«. Obe pa je demokracija enako kakor vsak drug politično-etični princip samo sredstvo za zapetno osvojitve oblasti, ki sta jo znala tako izvrstno izrabljati za svoje zgolj strankarske interese. Opozicije, ki jo vodita taka dva, za višje občestvene dobrine popolnoma slepa politika, ki hočeta nasloniti jugoslovansko demokracijo na tak politično-patološki tvor kot je koalicijski SDS + HSS, ne more nobeno v jedru zdravo državno telo prenesti.

Toda, če se da brezsmerna politika HSS razlagati iz fantastične nesposobnosti gospoda Radiča, se pa mora obnašanje SDS nazvati samo cinično. Ta skupina je svojčas najbolj kričala, da se mora v parlamentu pozitivno delati, državna uprava reformirati, zakonodaja v gospodarsko in socialno stran usmeriti, zdaj pa v vseh odborih sabotira in ovira delo v plenumu, ki postaja po demagogiji opozicije pozorišče evropskih škandalov. V nobenem tisku se ni tako vehementno zahtevalo izenačenje davkov, zdaj pa, ko imamo od vlade izdane tozadeven zakonski načrt, je SDS tista, ki ga pobija, ga hoče z demagoškimi predlogi zavleči in onemogočiti in o njem razširja neresnična poročila, da bi se nahujskali gospodarski krogi. Ni ji na tem, da bi se načrt po stvarni razpravi izpopolnil, ampak le za to, da bi ob izpopolnitve potrebnih točkah vlado vrgla, oziroma ji naredila težave. Kaj je mar tej brezodgovorni, brezvestni in demagoški opoziciji izenačenje davkov!

Enako demagogijo je uganjala SDS ob vprašanju slovenske univerze, ki jo hoče sedaj proti § 44. fin. zakona jemati v zaščito, dočim jo je do tega datuma dosledno zanemarljivo in pobijala kot slovensko plemensko in separatistično! In praksa finančnih zakonov, s katerimi se izpreminjajo obstoječi zakoni — kdo jo je uvedel, se je najbolj posluževal in vneto zagovarjal? Centralistični režimi, oziroma SDS kot najbolj navdušena centralistična priganjavka! Ali ni največja ironija, da sedaj zagovarjajo slovensko univerzo drugovi tistih hrvatskih in srbskih samostojnih demokratov ter hrvatskih radičevcev, ki so njeni največji nasprotniki in tudi sedaj niso zanjo ust odprli! Ali pa da zdaj podpisujejo najostrejšje izjave za slovenstvo naše univerze in nedotakljivost slovenske kulture moške, ki so se, ko so slovenski kulturni delavci pobirali podpise za slovensko avtonomijo, plašno poskrili! Tako se po neodkritosti, demagogiji in dvoličnosti te politične skupine strankarsko kompromitira vsemu narodu sveta zadeva neokrnjene univerze, ki jo bo itak mogla rešiti in obvarovati zopet le SLS, v katero se radi tega parafrasa zaganzajo jugoslovanski unitaristi in zakleti sovražniki slovenske kulture.

Te stvari, ki najbolj točno podajajo karakteristiko Pribečević-Radičeve opozicije, dokazujejo škodljivost takega strupenega abscesa na našem državnem organizmu. Opozicija, ki ni lojalna, ki se smatra svobodno vsake odgovornosti za skupnost, ki v interesu strankarske krši vse moralne principe političnega soživljenja in sodelovanja, se mora napraviti neškodljiva. Sredstva za to so dana in se morajo uporabiti. Taki politiki se morajo moralno izločiti od resnično demokratičnih elementov, njihovo kvarno obstruiranje življenskih zahtev države pa onemogočiti po poostrenju parlamentarne poslovne discipline.

Važne konference med Korošcem, Vukičevićem in Marinkovičem.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne se je vršila v ministrskem predsedništvu seja, kateri so prisostvovali predsednik vlade Vukičević, dr. Korošec, zunanji minister Marinković ter kmetijski minister Stanković. Predmet konference so bila različna gospodarska vprašanja v zvezi s trgovinskimi pogodbami. Nato so konferirali Vukičević, Marinković in Korošec o sedanjem političnem položaju. Po Marinkovičevem odhodu je Korošec ostal sam pri Vukičeviću v daljšem razgovoru o političnih problemih. Te konference so v političnih krogih vzbudile pozornost. Zato današnji popoldanski listi razmotrivajo o vseh mogočih spremembah v vladi in v vladnih strankah. Toda to so le ugibanja brez realne podlage. Lahko ugotovimo, da o stičnih zadevah na konferenci s Korošcem danes ni bilo niti govora.

r Belgrad 2. dec. (Tel. »Slov.«) Povodom današnje konference med Korošcem in Vukičevićem ugiha »Pravda« vse mogoče in pravi z velikim naslovom, da so se vršila pogajanja med Korošcem in Vukičevićem o končnem vstopu Jugoslovanskega kluba v radikalni klub. Temu vprašanju posveča članek v političnem delu in več notic. Med ostalimi pa pri naša sledečo izjavo: »V radikalnih krogih se nam je glede sestanka Vukičević-Korošec re-

klo, da so se pričela pogajanja radi končnega vstopa Korošca v radikalni poslanski klub. Radikalni izjavljajo, da je to akcijo predsednika vlade Vukičevića, ki stremi za tem, da bi se razmere v radikalni stranki ublažile. Vukičević misli, nam je dejal radikalni prvak, da bo na ta način izvršil najlažje konsolidacijo v stranki, ker se nahaja v težavnem notranjem položaju. »Vukičevićev načrt ni slab,« nam je dejal radikalni prvak, »Nobenega dvoma ni, da bo izvršil vse, kar želi in namerava. Vukičevića namera gre za tem, da si zagotovi svoj položaj za kongres radikalne stranke. Vsekakor pa ve, da je potrebno, da predstavlja veliko avtoriteto. Radi tega dela tudi na to, da bi se ustanovila radikalna zajednica. Ko bo govoril na kongresu stranke, želi, da bi mu bilo mogoče to izvesti. Vukičeviću je treba več ugleda in on ga hoče na ta način doseči. Potem bi predsednik vlade na strankinem kongresu radi tega sprejema postal dovolj avtoritativna oseba in bi zmagal.« (»Pravda« hoče reči: radi tesnejše delovne koalicije Jugoslov. kluba in narodnoradikalnega kluba.) G. Vukičević potrebuje uspehov in hoče te uspehe doseči. Kot predsednik vlade bo s to spojitvijo pridobil na avtoriteti na strankinem kongresu, kjer mora zmagati.«

Albanci so sklenili pogodbo le pod pritiskom.

Polkovniki so Zoguja postavili pred alternativo: Ali podpišeš, ali pa greš! — Franco-ska-jugoslovanska pogodba je varnost naše države povečala, pravi dr. Marković v Ženevi.

(Telefonsko poročilo »Slovenčevega« dopisnika.)

v Berlin, 2. dec. »Vossische Zeitung« objavlja interesantno poročilo iz Tirane o sklepu italijansko-albanske pogodbe, s katero se prebivalstvo posebnostno pa trgovci malo strinjajo. Splošno se smatra, da je Albanija pred večjimi nemiri. Razporejenost prebivalstva proti italijanskim častnikom je vedno sovražnejša in tudi albanski častniki jim kažejo malo tovarništva. Sklenjena pogodba se je najprej popolnoma tajno skrivala. Posebno zanimiva je njena predzgodovina. Ahmed beg Zogu se je najprej pomišljal, italijanski poslanik Solo pa je pridobil najprej njegovo najbližjo okolico: polkovnike Gilardi, Seregi, Djemil, Dino, Cozzi in Pagni, ki so na Zoguja vplivali tako, da je bil v »takšni situaciji, da ali podpiše pogodbo, ali pa odstopi in riskira svoje življenje. Tudi v gospodarskem pogledu so pritiskali nanj. Narodna banka je bila več dni zaprta ter se je grozilo, da se bo zaloga zlata odvzela iz Albanije in da se uradniške plače 1. decembra ne bodo izplačale. Pod takim pritiskom se je potem pogodba sklenila.

Društvo narodov nai želi pokoli Macedoncev?

Zadnji strupeni izliv fašistovskega organa.

r Rim, 2. dec. (Tel. »Slov.«) »Popolo di Italia« objavlja danes menda poslednji članek svojega dopisnika o macedonskem vprašanju. Colban, ravnatelj oddelka za narodne manjšine pri Društvu narodov je izjavil belgradskemu dopisniku, da si je Jugoslavija prizadevala spraviti manjšinsko vprašanje v sklad z idejo Društva narodov. Po tej izjavi želi torej Društvo narodov pokoli macedonskega naroda. Na zadnjem kongresu narodnih manjšin v Ženevi ni predsednik dovolil razprave o Macedoncih, ker je sam srbski agent. Kljub mogočno organizirani francoski tiskovni propagandi in kljub srbskim potvorbam je macedonsko vprašanje živo in naravnost dramatično. V Macedoniji vlada tiranija. Tam je pravi peklo. V ječaj se gode barbarstva, ki jih ni mogoče popisati. V Macedonijo ne more noben tuj častnik, ker ga policija zasleduje. Srbski program je enostaven: V desetih letih iztrebiti Macedonce. Zato se macedonska inteligenca izganja in meče v ječo za 20 let. Srbska vojska šteje v Macedoniji 20.000 vojakov in 20.000 orožnikov, ki so zakopani v jarkih, kakor na bojnem polju. Toda komitaši so spetli in se s fantastično drznostjo gibljejo pod poveljstvom Ivana Mihajlova. Površno evropsko mnenje misli, da so Macedonci banditi. Nič ni bolj napakega! Macedonci se ne razlikujejo od Garibaldincev in Mattinijancev. Ako hočejo, pože-

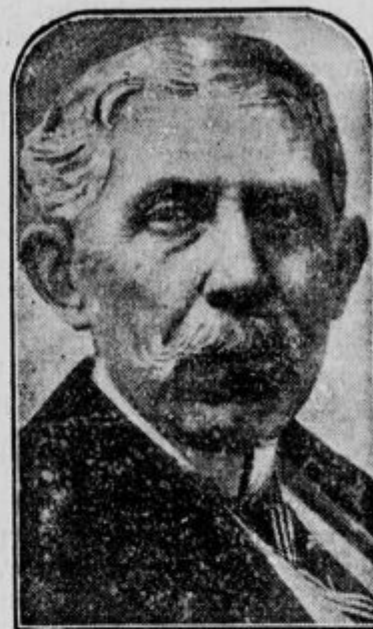
nejo Macedonijo v zrak, toda njihovi voditelji so ljudje, ki računajo z odgovornostjo. Kadar napravi Srbija kakšno gorostasnost, tedaj dogovore Macedonci z atentati. Sicer imajo Macedonci dalekosečne cilje, imajo svoj element, ki je prvi na Balkanu, za njim pridejo Bolgari. Med Macedonci in Bolgari se ne sme delati razlike, ker je to isti narod. Jugoslovanske ječe so polne Macedoncev. Z mučeniki med jetniškimi zidovi in krvjo hočejo Srbi zatreti tiste, ki hočejo živeti. Srbi so macedonske šole in cerkve zaprli. V Macedoniji, kjer je nepismenost preje dosegla 3 odstotke, hočejo Srbi dvigniti nepismenost tako, kakor v Srbiji sami.

Se zavezniki Francije bi ne smeli biti.

v Rim, 2. dec. Italijanski listi kažejo v svojih komentarjih o Briandovem govoru pomembno nezaupnost ter smatrajo vesti o sestanku Mussolinija z Briandom za neverjetne. »Giornale d'Italia« kritizira Briandov stavek, da Francija ni smela žrtvovati Jugoslavije, in vprašuje, ali morda Italija ali pa Albanija ogroža Jugoslavijo. List je nervozen tudi radi tega, ker je Briand imenoval Jugoslavijo zaveznico. Jugoslavija ni bila nikoli zaveznica, temveč samo Srbija, katere vojsko so osrednje države hitro razbile in jo je samo požrtvovalnost Italije rešila uničenja. Srbija predstavlja komaj tretjino današnje Jugoslavije, dočim sta se nad dve tretjini povsem disciplinirano borili v avstroogrski vojski proti Italiji in torej tudi proti Franciji. Z ozirom na Briandovo izjavo, da je francosko razoroževanje zelo napredovalo, pripominja italijanski list, da vzdržuje Francija najmočnejšo vojsko, ki se more najti v Evropi.

Noben Srb, ne Hrvat, ne Slovenec ne misli na napad.

r Ženeva, 2. dec. Med ostalimi govorniki je kritiziral jugoslovanski delegat Marković, ki je izjavil, da je program dela preveč teoretičen. Vprašanje varnosti se mora motriti s politične, ne pa s teoretične strani. Jugoslavija ceni jamstva, ki jih proži Društvo narodov, vendar pa ne smatra teh jamstev za zadostna. Ravno zato se je tudi sklenila pogodba med Francijo in Jugoslavijo, da bi se na ta način varnost Jugoslavije povečala. Ta pogodba bi prišla še bolj do svojega značaja, če bi jo bila podpisala Italija. Italija pa misli, da se mora proti tem pogodbam braniti na ta način, da je sklenila novo pogodbo z Albanijo, čeprav noben Srb, ne Hrvat, ne Slovenec ni mislil napasti Italijo po Albaniji. Če kateri član odbora misli, da se bo položaj Jugoslavije s tem de-

Baron Moncheur,

belgijski zastop. na razorožitveni konferenci.

lovnim programom okreplil, potem izjavljam, da sebe ne smatram za toliko naivnega, da bi v to verjel. Varnost narodov se mora zagotoviti z raznimi jamstvi. Samo v tem slučaju bo mogoče delati na mednarodni razorožitvi. Ni treba, da se razpravlja o obstoječih arbitražnih pogodbah. Glavno vprašanje je, kako je treba te arbitražne pogodbe v praksi izvajati. Govor Markoviča, prvega jugoslovanskega delegata, se je sprejel z ovacijami.

v Atene, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Oficialni komunike izjavlja, da so bili komentarji italijanskega tiska o politični važnosti proslave Foscola pretirani in brez podlage. Govor Mihalokopulusa ni imel političnega značaja ter je bil samo izraz medsebojnih prijateljskih čustev.

Bomba za proslavo našega praznika.

v Trst, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Včeraj se je vršila v prostorih umetniškega društva proslava jugoslovanskega državnega praznika, katere se je udeležil tudi jugoslovanski konzul s svojim osebjem. Zastopniki italijanskih oblastev, ki so se sicer vsako leto udeležili te proslave, letos navzlic povabilu niso prišli. Prefekt in župan sta poslala po 50 lir za fond za sirote. O pol eni uri ponoči je neznan storilec vrigel v poslopje umetniškega društva bombo, ki se je razpočila s silnim pokom, ni pa napravila nobene škode in ni nobenih žrtev. V dvorani eksplozije niso slišali, ker je ravno igrala godba. Policija je takoj zasledovala storilca, vendar ga ni našla.

Tiranska pogodba v parlamentu.

v Rim, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Mussolini je včeraj predložil zbornici tiransko pogodbo v ratifikacijo ter je bila takoj odstopljena zunanje-političnemu odboru.

Tudi v Pragi so proslavili naš narodni praznik.

v Praga, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Jugoslovanski državni praznik se je obhajal v Pragi v znaku ozke medsebojne zveze obeh držav. Pri proslavi v jugoslovanski koloniji, katere se je udeležil jugoslovanski poslanik Lazarevič z osebjem poslanstva ter zastopniki češkoslovaške vlade in vojske, je imel prosvetni minister Hodža slavnostni govor, v katerem je poudarjal, da sta Češkoslovaška in Jugoslavija izpostavljeni enakemu pritisku Madjarske in da je ta pritisk položil temelj za Malo antanto že v letu 1848. Govor je končal z željo, da bi države Male antante in Poljska porabile svojo suvereniteto za medsebojno zblizanje. — Tudi listi naglašajo v svojih člankih politično in gospodarsko interesno skupnost obeh držav. Uradna »Češkoslovenska Republika« imenuje Jugoslavijo kot najpomembnejšo silo na Balkanu, ki posebno v zvezi z Malo antanto začena igrati važno vlogo v koncertu evropskih držav. Na predvečer praznika je predsednik češkoslovaško-jugoslovanske interparlamentarne komisije poslanec Uhlir imel v radio-oddajni postaji govor o medsebojnih razmerah obeh držav.

Kaj je z ruskimi nemiri?

v Bukarešt, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Vestí o nemirih v južni Rusiji se uradno ne potrjujejo.

V Ženevi vsak po svoje sodi.

v Ženeva, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji razorožitvene komisije je italijanski delegat general De Marini svaril pred tem, da bi se pošiljalo preveč dokumentov in ustanavljalo preveč komitejev. Tudi jugoslovanski delegat Marković je v temperamentnem in zelo interesantnem govoru odklanjal program kot preveč akademski. Nemški delegat grof Bernstorff je nato izjavil, da je najvažnejše, da se namesto vojne najde drugo sredstvo za rešitev mednarodnih konfliktov. Omenjal je čl. 19. pakta Društva narodov o reviziji pogodb, ki so postale nesprejemljive. Delovanje varnostnega komiteja mora biti polno stvariteljskega duha. Ne kurirati simptome, temveč zlo se mora zagrabit pri korenini. Na prihodnji seji se bo razpravljalo o poročilu o razsodiščnih pogodbah, o varnostnih pogodbah in o problemih ženevskega protokola. Razprave o razoroževanju bodo najbrže jutri končane.

v Ženeva, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Tu vedno bolj raste prepričanje, da so želje Rusije za mir in sporazum odkritosrčne. Smatra se, da novi Stalinov režim more in hoče dati zapadnim državam razne garancije, tako n. pr. resnično ustavitev boljševiške propagande v inozemstvu. Celo v angleških krogih se čuje upanje, da bo konservativna angleška vlada morda že spomladi zopet hotela obnoviti odnose z Rusijo. (Prinašamo vest, ne da bi dopisnikovega mnenja tolmačili za naše. Op. ur.)

Brez Vilne ne bo miru.

v Kovno, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Voldemaras je danes odpotoval v Ženevo. Potuje preko Berlina, kjer bo imel kratek sestanek z dr. Stresmannom. V tukajšnjih političnih krogih se smatra, da je Voldemaras trdno odločen, da ne tvori mirnih odnosov med Poljsko in Litvo, dokler se ji ne vrne Vilna, vendar se misli, da je kompromis glede Vilne mogoč, ker se zdi, da Poljska v tem vprašanju ne bo ostala intransigentna. Pred odpotovanjem je Voldemaras brzojavno protestiral pri tajništvu Društva narodov proti izjavam Pilsudskega, da Litva mobilizira proti Poljski, ter jih je demantiral.

Pilsudski pa tudi ne odneha.

v Ženeva, 2. dec. (Tel. »Slov.«) V krogih Društva narodov je nota Pilsudskega, ki jo je objavila poljska brzojavna agentura, povzročila precejšnjo nevoljo. Komentarji o tem, ki so sicer zelo obzirni, so najbrž tudi povod za vest, da je Pilsudski nenadoma iz zdravstvenih razlogov opustil potovanje v Ženevo. Tudi se ne more uvideti, kako bi se bilo moglo, da bi Pilsudski in Voldemaras po teh izjavah mogla priti k skupni mizi, dočim je še manj možno, mirno rešiti poljsko-litvanski konflikt v odsotnosti Pilsudskega.

Kemal paša išče ženo.

v Paris, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Po poročilih tukajšnjih listov se bo turški predsednik Kemal paša zaročil s sestro poglavarja Afganistana, princezino Kuro. Bodoča soproga se trenutno mudi v študijske svrhe v Parizu.

Baldwin čaka na uradno besedilo.

v London, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Na delavsko interpelacijo o ruskem razorožitvenem predlogu je Baldwin odgovoril, da bo podal stališče vlade tedaj, ko bo dospelo uradno besedilo tega predloga.

Romunska zunanja politika se ne spreminja.

v Bukarešta, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Z ozirom na pisanje italijanskih listov, da bo smrt Bratiana dovela do italijano-filске romunske zunanje politike, poudarjajo uradni listi, da bo Romunija slejkoprej stala na strani male antante in Francije.

Rim in Budimpešta v soglasju.

v Rim, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Trgovinska pogajanja med Italijo in Madjarsko se nadaljujejo po zadržili uradnih poročil v najboljšem soglasju. S sklenitvijo prave trgovinske pogodbe naj bi se nadomestila sedanja začasna konvencija in sicer na podlagi klavzule največje ugodnosti.

Opozicija naj gre v Nemčijo?

v Paris, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Intransigence« iz Curiha, je baje ruska vlada vprašala po svojem poslaniku v Berlinu, ali se more izstaviti vizum za stalno bivanje Trockega, izstavlja v desetih drugih članov opozicije v Nemčiji.

Brzovlak zadel v tovorni avto.

v Lipsko, 2. dec. (Tel. »Slov.«) D-vlak Berlin—Lipsko je danes pri Bitterfeldu trčil ob avtomobil, ki je vozil veliko zalogo benecina. Benecina se je razlil po lokomotivi in več vagonih, ki so se takoj užgali. Sofer avtomobila in njegov spremljevalec sta mrtva, kurjač in strojevodja lokomotive pa sta težko ranjena.

Zagreb, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Pravniško društvo v Zagrebu bo imelo v nedeljo dne 4. t. m. komemoracijo po pok. predsedniku prof. dr. Poliču na zagrebskem vseučilišču. Govorili bodo od zagrebskega vseučilišča dr. Lovrič, od ljubljanskega dr. Pitamic in od belgradskega dr. Slobodan Jovanovič.

Proti obstrukciji demagogov. ~ Parlament se skliče še pred Božičem.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) V zadnjem času se zdi, da prehaja vodstvo demokratskega bloka vedno bolj v roke šefa zemljoradniške stranke Joce Jovanoviča. Vsakodnevne izjave, enkrat o vladni krizi, drugič o potrebi koncentracije, o težki krizi in stanju itd., pričajo o izredni agilnosti tega novega ideologa Radič-Pribičevićevega bloka. Danes je zopet obiskal Davidoviča. Pri črni kavi je z njim razpravljaval in se tudi z njim zedinil — kakor trdi — v vseh vprašanjih, ki se tičejo davčnega zakona, katerega v odboru obstruirajo že zastopniki seljačko-demokratske reakcije. K vsakemu členu govornijo na dolgo in široko. Zato gre delo v odboru zelo počasi izpod rok. Očividno je namen Radiča in Pribičevića, da se tako potrební zakon tako dolgo zavleče, da ne bi mogel priti v razpravo v plenum narodne skupščine pred proračunsko debato. S tem bi se sprejetje zakona zavleklo do maja. Seveda bi bila kriva spet vladna koalicijska. Ker so te namere preveč očividne, prevladuje v vladnih krogih mnenje, da bo treba v odborih s posebno resolucijo spremeniti način dela. To je po mnenju demokratskih poslancev tem bolj potrebno, ker je pred skupščino cela vrsta zakonskih načrtov, za katerih sprejetje je potrebna daljša doba. Obenem je na vrsti cela vrsta novih predlogov. Ministrski svet razpravlja največ o zakonodajnem delu. Kolikor smo obveščeni, je v vladnih krogih razpoloženje, da se skliče narodna skupščina 10. t. m. Vendar pa to še ni končno ugotovljeno. Gotovo pa je, da se skliče narodna skupščina pred božičem.

Delo na izenačenju in reformi davkov.

Pisanje sam-dem. tiska, da se bo zemljiški davek zvišal, neresnica in gola hujškaška demagogija!

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Davčni odbor je danes končal razpravo o zemljiškem davku. V začetku se je podal radikalni poslanec Janković izjavo, da so v »Politiki« in drugih listih priobčena izvajanja samostojnega demokrata Demetroviča neresnična in da se ne more govoriti o kakšnem povišanju zemljiškega davka, ker bo po ugotovljenem čistem katastrskem donosu šele narodna skupščina določila davčno stopnjo. Nekateri člani so se stilistično spremenili. Važna je uredba, da mora določbo o delokrogu in načinu dela komisije o ugotovitvi donosa zemljišč odobriti finančni odbor. Ker so radi te spremembe ne-

kateri člani bili mnenja, da se naj izpusti določba, da se mora vprašati za mnenje Glavna združna zveza, se je poslanec Pušenjak zavzel za to, da naj ostane pri tem, kajti Glavna združna zveza je toliko časa, dokler ne dobimo kmetijskih zbornic, edini reprezentant kmetijskega stanu, za katerega mnenje naj se izve pri uredbi, ki bo določala vse podrobnosti glede ugotovitve zemljiškega donosa. Odbor je soglasno sprejel to stališče in v zakonu ostane določba, da naj se zaslíši Glavna združna zveza. — Jutri se bo pričela razprava o odredbah, ki se tičejo zgradarine.

Izdelovanje enotnega prosvetnega programa.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Kakor smo nedavno poročali, se je pri prosvetnem ministrstvu sestavila komisija, ki naj izdela enoten prosvetni program. V tej komisiji se nahajata od Slovencev profesor dr. Ivan Prijatelj iz Ljubljane in dr. Sušnik iz Ljubljane. Ta komisija je danes sklicala prvo sejo. Otvoril jo je minister Kumanudij, ki je v kratkem nagovoru naglasil, kaj ga je vodilo, da je prišel z izdelavo državnega prosvetnega programa. Tri glavna vprašanja so, ki čakajo rešitve: 1. koordiniranje pouka, 2. pod katero upravo naj bodo vse šole v državi, 3. kakšna kompenzacija se da tam, kjer se ukinejo gimnazije, po izvedbi popolnega programa za na-

rodno prosveto. Končno je minister naglašal, da ni naloga komisije samo v tem, da reši ta vprašanja, marveč da so še gotova vprašanja, ki bodo prišla tekom razprave na dnevni red in se bo o njih razpravljalo v duhu glavne ideje. Za ministrom Kumanudijem so govorili skoro vsi člani komisije, med njimi tudi oba Slovenci. Pomočnik ministra Milojevič je predlagal, da se izvoli odbor, ki bo za plenum pripravil vprašanja, o katerih se bo razpravljalo v plenumu. Obenem se bo razdelil v odseke, ki bodo razpravljali o posameznih vprašanjih v podrobnostih. Misli se, da bodo seje te komisije trajale zelo, zelo dolgo.

Seja ministrskega sveta.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji je ministrski svet razpravljaval o raznih zakonskih načrtih, ki se bodo v najkrajšem času predložili narodni skupščini. V celoti se je sprejel zakon o nošenju orožja. Nato je prišel v razpravo zakon o centralni upravi, o čemer smo že poročali. Gre za to, da se izvede čim širša dekoncentracija. O načrtu so se pojavila razna mnenja, posebno glede vprašanj, ki se tičejo decentralizacije uprave. Gre za

malenkostne stvari. Ministrski svet je sklenil, da poseben odbor ministrov reši vsa tozadevna sporna vprašanja in formulira stališče. Ta odbor mora dokončati svoje delo do srede. Takrat pride ta zakon ponovno v razpravo. Na seji se je nadalje razpravljalo o raznih resornih vprašanjih. Ministru za socialno politiko se je odobril večji kredit za višje invalidsko sodišče.

Predsednik ljubljanske oblasti v Belgradu.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) V Belgradu je prispel predsednik ljubljanske oblasti skupščine dr. Marko Natlačen. Po svojem prihodu je imel več konferenc z načelnikom SLS dr. Korošcem. Nato pa je takom današnjega dneva imel konferenco v ministrstvu za socialno politiko, v finančnem in kmetijskem ministrstvu. Predsednik oblasti skupščine bo ostal v Belgradu več dni.

Stalnost sodnikov ostane nedotaknjena.

r Belgrad, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Predsednik zakonodajnega odbora je danes končal razpravo o ureditvi rednih sodišč. V vprašanju stalnosti sodnikov je pravosodni minister popustil, tako da ostane tudi ob prehodu stalnost sodnikov nedotaknjena. Dosedanja sodišča se samo pretvorijo v nova. Vsi sodniki bodo obdržali svoj položaj. Dosedanja vrhovna sodišča se združijo v eno kasacijsko sodišče. O postavljanju sodnikov na razpoloženje tudi ni govora. Določeno je, da se izpraznjena mesta kasacijskih sodnikov ne izpolnijo, dokler njih število ne pade na 63, ki je določeno po novem zakonu. Vendar število kasacijskih sodnikov po posameznih pravnih področjih do izenačenja zakonov ne sme pasti pod minimum, s katerim se še more sestaviti senat za bodoča pravna področja. V Srbiji in Crnigori, kjer dosedaj ni bilo organiziranih sodišč v našem smislu, se uvede nova ureditev sodišč stopnjama. Jutri prične sekcija zakonodajnega odbora razpravljati o zakonskem načrtu o sodnikih.

Zagreb, 2. dec. (Tel. »Slov.«) Proti volitvam v Jugosl. akad. podpornem društvu v Zagrebu je bil radi raznih malverzacij glavnega volivnega odbora vložen priziv na ministrstvo za notranje stvari in je pričakovati, da se bodo volitve morale ponoviti.

Izenačenje davkov in posedujoči krogi.

Na zborovanju hišnih posestnikov v Ljubljani se je sprejela tudi sledeča resolucija: »Ker se z davčno reformo odlaga od leta do leta in se s tem davkoplačevalci v Sloveniji neprimerno visoko oškodujejo ter jim nalagajo mnogo večja bremena kakor ostalim davkoplačevalcem v državi, zahtevamo od vseh poslancev, zlasti slovenskih v Narodni skupščini, da zastavijo vse svoje moči v tem pogledu, da Narodna skupščina v najkrajšem času sprejme predloženi načrt izenačenja davkov. Javno bomo nastopili proti vsakemu poslancu, ki bi skušal s kako demagogijo zavlačevati toliko potrebno splošno zaželeno davčno reformo v naši državi. Katera politična stranka bi preprečila davčno reformo, bo prevzela vso odgovornost za to škodo nase in jo bomo delali odgovorno za vse posledice.«

»Jutro« in »Narode« sta že začela izenačenje davkov z vso vehemenco napadati, slavnega seljačko-demokratskega koalicijskega, v kateri igrajo prvo violino gg. Pribičević, Žerjav in Kramer, pa v parlamentu obstruirati. Naj si prečitajo gornjo resolucijo!

Peter Bark o Jugoslaviji.

Urednik londonskega »Near East« je imel pred kratkim razgovor s Petrom Barkom, angleškim finančnikom in bivšim ruskim finančnim ministrom, ki je kakor znano, pred nekaj časa obiskal našo državo in se dalj časa mudil v Belgradu.

Koj v početku je g. Bark izjavil svoje veliko presenečenje nad napredkom v naši državi izza dobe dveh let, kar se je zadnjikrat mudil pri nas. »Brezdvomno je znamenovati ponovno velik napredek in vidi se, da se država z vsemi silami trudi, da izboljša in utrdi svoj položaj. V političnem oziru so soglasno mnenja, da se bo ohranil sedanjí pravec notranje in zunanje politike. Država zasleduje politiko miru in hoče ostati v dobrih odnosih z vsemi svojimi sosedmi. Morda da se premenijo osebnosti, a sedanji kurz politike v Jugoslaviji ostane.«

Nato je g. Bark prešel na finančno in gospodarsko stanje. »Proračun je uravnotežen že od leta 1922., nastali prebitki pa so se uporabljali za gradnjo železnic in v druge produktivne svrhe. Mora se reči, da je celotni proračun nekoliko visok za državo in odgovorni činitelji to uvidevajo in so si povsem na jasnem, kaj treba ukreniti, da temu odpomorejo, da kolikor mogoče znižajo proračun z varčevanjem in z zmanjšanjem davkov. Kurz dinarja je stabiliziran že od l. 1925. in dasi je deflacija vodila do gospodarske krize, je vendar to povsem naravna posledica, ki se je ni mogla izogniti nobena država — Avstrija, Češkoslovaška, Nemčija —, ki je hotela stabilizirati svoj denar. Jasno pa je, da izide tudi Jugoslavija iz krize finančno trdna in jaka, in že danes opazimo napredek na vseh gospodarskih poljih. Kajpada je deflacija neprijetna, vendar je nujno zlo, ki ga je treba na vsak način prenesti.«

Razgovor o finančnem in gospodarstvom ozdravljenju je sprožil vprašanje o naravnih gospodarskih silah Jugoslavije. »Jugoslavija je zelo bogata država, bogata na sirovinah in pridelkih. Izvažata se zlasti les, živina, pšenica in koruza in od l. 1924. z izjemo prve polovice letošnjega leta je zaznamovani ugodna trgovska bilanca, rezultat letošnjega prvega polletja pa gre na rovaš slabi letini in se more smatrati kot le časoven pojav, zakaj navadno je letina mnogo boljša. Sploh gledam s popolnim zaupanjem na bodočnost te države. Kraljevina sestoji iz homogenega ljudstva in nima nikakršnih manjšinskih problemov. Vsi so Slovani in dasi so nekatere dežele pripadale Avstriji, so vendar vsi lojalni in vdani kralju in ustavi.«

Končno se je g. Bark dotaknil nekaterih zunanjih vidnih znakov napredka, ki jih je opazil tekom obiska. Tako Belgrad kakor Zagreb, sta se zelo, zelo izpremenila v zadnjih dveh letih. »V Belgradu je bilo pred dvema letoma naravnost težko voziti se po ulicah. Danes pa so ceste kakor v najbolj naprednih mestih Evrope. Mnogo, mnogo se tudi zida in gradi. Mestni župan se energično trudi na obnovi mesta, ki ima dober tramvaj in vsepovsod električno luč.«

Občinske volitve v mariborski okolici.

V okraju Maribor, levi breg, se vršijo v nedeljo 4. t. m. občinske volitve. Okraj šteje 97 občin. Nad 50 občin ima samo eno listo, med temi 48 SLS. V 17 občinah (obmejnih) se volitve vršijo šele 1928. Slovenska ljudska stranka bo imela nad 80 odst. občin v svojih rokah. Največji boj se bo vršil za občine v okolici Maribora. V Krčevini so bile postavljene 4 liste. Med temi je bila »Napredna« lista bivšega župana Škofa večera črtana. Dva podpisa sta bila nepravilna. Pristaši SLS so se združili na 4. (zadnjo) listo. Ta lista bo skoro gotovo dobila absolutno večino. Socialisti imajo drugo, a radikali, združeni z nekaterimi pristaji SLS, tretjo. — V Lajtersbergu se bje boj med listo SLS in socialistično. — V Kamnici istotako, ali tu je ogromna večina SLS zagisurana. — V Rošperku je samo lista SLS. — Pri Sv. Petru so se vse stranke združile na našo listo. Najhujši boj se bo bil za triko občino Sv. Trojice v Slov. goricah. SLS ima dve vezani listi, a SDS si ni upala s pravim imenom na dan. Samostojni demokrati skušajo povsod, kjer je več list, z intrigami zanesti neslogo med naše volivce, ali nikjer se jim to ne posreči. Organizacija SLS v tem okraju dobro funkcioniira in nedeljske volitve bodo pokazale moč Slovenske ljudske stranke v mariborski okolici.

**KUPOJTE SREČKE
II. STADIONSKE LOTERIJE**

Glavni dobitek vila »Stadion«, Din 160.000.—

Iz našega Korofana

Vprašanje kulturne avtonomije

razburja duhove bolj in bolj. V Celovcu se je vršilo veliko zborovanje, na katerem se Nemci med seboj niso mogli razumeti. Bili so zastopniki nemških manjšin iz drugih dežel, pa tudi zastopniki iz Berlina. Zborovanje je bilo zelo burno, ker je nemški zastopnik iz tirolske Italije Nemcem bral levite in jih je opominjal, da naj se postavijo na stališče manjšinskih kongresov. Razni Nemci napadajo zakonski načrt za kulturno avtonomijo ter protestirajo proti temu, da bi mogli, kakor to predvideva načrt, postati učitelji tudi jugoslovanski državljani. Posebno ugovarjajo tudi temu, da bi narodni svet imel pravico imenovanja učiteljev.

»Freie Stimmen« poročajo, da je znani vodja velenemcev dr. Angerer razpravljal v Beljaku pred svojimi volivci vprašanje kulturne avtonomije. Njegove izjave so zanimive za vse Slovence. Kulturno avtonomijo hočejo dati Nemci Slovence, ne, ker to zahtevajo koroške koristi, ampak velenemški interesi. V evropskih državah je 8 milijonov nemške manjšine, in ravno te nemške manjšine so zahtevale, da naj Avstrija uredi vprašanje slovenske manjšine. Kajti razne države, pred vsem Jugoslavija, so zastopnikom nemških manjšin vedno predbacivale tlačenje koroških Slovencev. Zastopniki teh manjšin in nemško obrambno društvo v Berlinu so silili Korošce do tega, da so predložili načrt kulturne avtonomije. Angerer trdi, da je ta načrt spravi slovenske zastopnike v deželni zboru v veliko zadrego. Ali ga sprejmejo in potem se morajo odločiti vsaki zunanji politični propagandi, ali ga odklonijo in potem se baje onemogočijo v mednarodnem svetu.

V načrtu kulturne avtonomije predvidena nastavitve inozemskih (recimo jugoslovanskih učiteljev) je bila izrecna želja Nemcev v Jugoslaviji. Toda gotovo je, pravi dr. Angerer, da ta paragraf ne bo sprejet, kakor je tudi še vprašanje, če ne bo morala vse stroške avtonomije nositi manjšina sama.

Zdaj pride pa najvažnejše: za izvedbo te kulturne avtonomije govori tudi to, da bomo rabili v slučaju priključitve pomoč inozemstva. Z uvedbo kulturne avtonomije si pridobimo veliko simpatij po vsem svetu. Zakon naj bo tak, da koristi bodočim interesom velenemstva.

Tako zdaj vemo, pri čem smo. Samo torej z ozirom na velenemške interese, z ozirom na oni veliki trenutek združitve Avstrije z Nemčijo hočejo dati Nemci Slovence nekaj pravic. Napačna je ta državna morala in pogubna za državo in za narode. Nemci morajo dati Slovence možnost kulturnega razvoja, ker to zahtevajo naravni in božji zakoni, ki so temelj vseh držav. Naše stališče je: kulturna avtonomija mora biti zasnovana v sporazumu s Slovenci, mora biti taka, da v resnici

oživlja, neguje, in ohranja kulturno individualnost Slovencev. Kulturna avtonomija mora izhajati iz ideologije bratske vzajemnosti narodov, ne pa iz omejenega vidika velenemških interesov. Izpoved dr. Angererja glede priključitve Avstrije k Nemčiji je nam pa res važen migljaj. Jugoslavija je plebiscitno pogodbo podpisala samo za Avstrijo ne pa za Nemčijo.

Priključitev k Nemčiji

Je v raznih oblikah vedno aktualna v Avstriji. Na ta trenutek čaka ves nemški narod. Za to idejo se deluje v raznih oblikah. Tako n. pr. uprizorja zveza prijateljev kolonij po vsej Avstriji vrsto predavanj. Namen teh predavanj je propaganda med najširšimi sloji ljudstva za pridobitev te ali one kolonije. Obenem služi ta propaganda tudi ideji priključitve. Tako se je ustanovila skupina tega društva v Beljaku in zdaj tudi že v Celovcu.

V kako ozki zvezi je vprašanje koroških Slovencev z mednarodnim vprašanjem priključitve, je vendar bivši zunanji minister Jugoslavije dr. Ninčič tako jasno povedal, ko je omenil, da je vsled napetosti med Italijo in Jugoslavijo dana možnost, da bi se priključitev dovolila brez koncesij. Navidezno koncesijo pa Nemci pripravljajo ravno v obliki kulturne avtonomije.

* * *

V koroškem deželni zboru je govoril deželni svetnik Sumi o gospodarskem položaju države in je omenil, da se vsi stanovi v Avstriji zadolžujejo, predvsem na Koroškem. Dolgovi so znašali 30 milijonov šilingov, hranilnih vlog je na Koroškem najmanj in davčnih zaostankov je 5 milijonov šilingov. Redni proračun izkazuje: izdatkov 21.476.251 šilingov, kritja je 18.177.847 šilingov, primanjkljaja 3.298.404 šilinge. Izrednih izdatkov 3.762.536 šilingov, kritja 231.330 šilingov, primanjkljaja 3.531.205 šilingov. Skupen primanjkljaj znaša tedaj ogromno vsoto 68 milijard avstrijskih kron.

V Celovcu na novem trgu je nastala nekako nova postaja, ker od tod odhajajo osebni avtobusi v Velikovec, Borovlje, v Trg, v Železno Kapljo itd. Osební promet se je silno razvil in avtobusi so navadno zasedeni.

Na goro Kancel pri Beljaku se gradi z vso naglico zobčasta železnica, ki bo te dni otvorena. Posebno bo železnica dobro došla smučarjem. Že 7. in 8. januarja 1928 bo prva smučarska tekma za skok na gori Kancel. Cena za vožnjo gor in dol bo 5 in pol šilingov; okrog 45 Din.

Farmo za severne živali, ki dajo dragoceno kožuhovino, je ob turski železnici v Meljski dolini ustanovil nadgozdar Glaser. Dobil je mnogo srebrnih lisic iz Kanade, ki imajo že vse polno mladitvev.

Capablanca izroča svetovno šahovsko prvenstvo Aljehinu.

Dr. Carl Sonnenschein:

Berlin.

V to treba že par let. Da postaneš domač v tem zidovju. Da se spoznaš na mestni železnici, na krožni železnici, na podzemeljski železnici. Da kreneš vedno po najkrajši poti, kupiš najcenejše vozni listek, najdeš najhitrejšo zvezo. V to treba časa, da se ti ta zmešnjava razvozlja in ti reklamni žarometi več ne begajo duha. Dobro se spominjam na svojo prvo pot v Berlin. Iz Aachena. Z nočnim vlakom. Steli smo somračne postaje. Preko širne ravnini. Samo tod in tam kaka naselbina. Doma smo bili navajeni na sama mesta. Cvetočna dežela in ljudje, ljudje! Okolu Berlina pa je ležala, kakor okolu Rima, puščava. Nato silhuete predmestij. Naeenkrat bloki, hiše v hiši. Tu zadaj se začneja velenemski vrhovi nadstropij, v izkoriščanju prostora, v stisnjenosti zgradbe že diha velenemstvo. Potem se je vlak ustavil v Charlottenburgu am Zoo. Potem na progi! Med visokimi stenami, umazanimi okni, pokatranjenimi ploškami. Med tiri in spečimi, odstavljenimi vlaki. Skozi meglene luči smo dospeli na kolodvor. Ves prvi dan je bil kakor sen, zmešnjava, Babilon! Vse dušeče. Vse raztezojoče se v neljuznost, neznanost, daljo! Vse masa! Vse ples! Vse vihar! Leta potrebuješ, preden se ti ta fasci nujno zmeda, ta čar, ta groznica, ta teža, ta krik, ta vrisk in hipnoza tega kolosa razvozlja. Preden dobiš trdna tla pod noge.

Kdo pa se seli v Berlin? V mojih krogih se preko mere naglašajo kakadentni, lahkomiselni, zločinci, ki jih vleče v Berlin. Vse preveč se podčrtava hrepenenje po svobodnem življenju brez

vsake kontrole, po kinu, gledališču kot velikem motivu selitve. Tudi to je seveda en motiv. Toda le eden poleg drugih. Ne sme se enostransko zadeti ljudi, ki proti temu mestu obračajo svoj obraz. Marveč zgradbo samo. Njen ustroj. Kakor je tekom petih desetletij raste. Ne prav za prav raste, Marveč se ertal, gradil, dopuščal. Zadet je treba blaznost velenemstva, s temi nagomilenimi stanovanji. Od kleti do prečnih zgradb. S temi stisnjenimi vrati na stopnicah. S tem puščanjem hiš, iz katerih sivo jutro bruhajo proletarijat po tračnicah cestne železnice, mestne železnice, nadzemne železnice, v tovarne, biroje, ateljeje. Notranjo zgrešenost takega obtešva. Ustroj tega mesta je smrtni greh. Ali tudi njegovi ljudje?

Tri kategorije ljudi se selijo v mesto ob Spre-efi. Prvi sposobni. Drugi nedostatni. Tretji bedni. — Sposobni se selijo v Berlin, ker jim na vasi primanjkuje akcijskega radija. Ne morejo se razvijati. Gospodarski posli se morajo prenesti v središče. Iz katerega se dajo presti niti. Izobrazba sil v velenemstvo. Tu je državna knjižnica, ki je mesto zase. Tehnične, optične, zobozdravniške šole. Muzeji brez primere. Geološki, psihološki, pedagoški tečajji, ki se zbirajo okoli par avtoritet. Gledališka, koncertna in filmska središča. Agenture in posredovalnice dela. Borza.

Nedostatni se selijo v Berlin. Tudi to je naravni zakon. Zunaj na deželi je vse očito. Pod nadzorstvom. Vsako slabo nagnenje. Vsak kaznovan zločin. Vsako do dejanje. Takim ljudem postanejo tla prevročas. Beže iz domačije. Morda s poštenim namenom, da se vrnejo kot poštenjaki. Morda v nadi, da uidejo preziranj in kazni. Morda v hotenju, da v velenemstvu neovirano služijo strasti. To velenemstvo je anonimno. Je nepregledno. Je temno.

Pogreb Bratianuja.

Razpad avstro-ogrske mornarice.

V belgrajski »Politiki« objavlja kontre-admiral Metod Ciril F. Koch spomine iz onih dni, ko je razpadla avstro-ogrska monarhija in z njo tudi njena mornarica.

Pisec teh spominov ostro nastopa proti takim informatorjem v tej stvari, ki v času ob prevratu niso bil iz našimi nacionalnimi krogi v absolutno nikakih stikih. Kot očitavec smatra pisec za svojo dolžnost, da poda javnosti verno sliko vseh dogodkov na podlagi avtentičnih podatkov in originalnih dokumentov, ki se nahajajo večinoma v njegovih rokah.

Koncem oktobra meseca leta 1918. — tako pri-poveduje Koch — so uradni komunikacije avstro-ogrskega in nemškega generalnega štaba postajali vedno bolj megleni in zapleteni. V glavni vojni luki v Pulju se je nekako 20. oktobra razširila vest, da bodo mornarji dne 1. novembra kratkoma izropali vse ladijske blagajne, si razdelili denar in odšli na svoje domove. V tem času nervoznega pričakovanja je edini hrvatski časopis, ki je izhajal v Pulju, to je »Hrvatski List« objavil dne 23. oktobra leta 1918. proglas, ki je bil zelo simpatičen. Proglas je podpisal dr. Korošec, vodja jugoslovanske struje v dunajskem parlamentu.

Dne 26. oktobra pa je »Hrvatski List« objavil članek, v katerem se govori povsem odkrito o svobodi in bodočnosti Jugoslovancev. Narodno Viječe Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki se je sestajalo v Zagrebu, je izdajalo naredbe povsem brez ozira na oficijelne oblasti in pozvalo Jugoslovane, naj povsod ustanovijo narodne odbore. Kje je danes ostala vsemogojna cenzura?... Kaj je dan našega osvobođenja že bil tako blizu?

Pulj je štel tedaj okoli 45.000 garnizije. Jugoslovani so morali tedaj energično nastopiti, če so hoteli, da jim veselej nad željno pričakovanim in končno doseženim osvobođenjem ne skali kak anarhičen nastop močne garnizije.

M. Koch je polskal tedaj v Narodnem domu v Pulju kljub prepovedi oficirjem, da ne smejo obiskati tega lokala Laska Križa, starost istrskega Sokola. Toda tudi ta ni vedel ničesar o kakem osnovanju Narodnega odbora v Zagrebu, pač pa se je strinjal z njim glede potrebe, da se osnuje narodni odbor tudi v Pulju. O zadevi je bil takoj obveščen znani narodnjak dr. Lovro Škaljer, s katerim je bilo sklenjeno, da se ob 4. uri popoldne skliče v Križevem stanovanju sestanek zaupnikov. Med temi zaupniki je bilo prav mnogo nezaupanja, kar je za oni čas zelo značilno, zlasti proti vsakemu, ki je nosil uniformo. Tudi dr. Škaljer ni bil radi svojega novega znanstva s Kochom bogve kaj navdušen in je Kocha naravnost vprašal, če ni dobil morda od poveljnika mornarice admiral Horthyja (današnjega državnega poglavarja Madjarske) kakih uradnih instrukcij?

Ko so se ob 9. uri zvečer sestali v malem Križevem stanovanju, je vladalo med njimi resno in vzvišeno razpoloženje. Uspeh tega sestanka je bil ta, da je bil izvoljen mal pripravljalni odbor. Ta odbor je imel nalogo, da obvešča ljudstvo neprestano potom komunikacijev o tekočih dogodkih in

da skliče narodno zborovanje, kot je to odredilo Narodno viječe v Zagrebu.

V pripravljalni odbor so bili izvoljeni dr. Lovro Škaljer, advokat, Ante Šabalić, učitelj in Ivan Lovrič, predelavec v arzenalu.

Naslednjega dne, 27. oktobra, se je vršil ponovno sestanek in sicer v hiši tiskarnarja Krmpotića.

V Pulju bi bil ta odbor takoj izvršil prevrat, če bi bila obstojala puljska garnizija iz samih Slovanov. Toda nihče ni vedel, kako stališče bi v tem slučaju zavzeli Nemci in Madjari, ki jih je bilo v Pulju mnogo. Potrebno je bilo torej odločiti se za pogajanja z oblastmi, ki so se jim tako in tako pričela tresti pod nogami tla.

Odbor je sklenil zaenkrat, da se podvzamejo koraki pri poveljstvu vojnega pristanišča, da se Kochu omogoči sodelovanje v Narodnem odboru. Narodni odbor je namreč zahteval, naj mu bo dodeljen kak častnik, ki naj bi pomenil zvezo med vojnimi oblastmi in ljudstvom.

Na seji Narodnega odbora je bilo sklenjeno, da se narodno zborovanje skliče takoj naslednjega dne in da se mora preskrbeti prost pristop tudi vojnim mornarjem. Toda v onem času je bilo vse pod vplivom skrajnega antimilitarizma. Karkoli je le spominjalo na vojsko disciplino in red, je bilo označeno kot militarizem. Koch se je nahajal v težkem položaju in je imel zaslabo le v dr. Krmpotiću ml in v Slovincu podpolkovniku dr. Korošcu.

V svojih spominih trdi Koch, da bi bili preprečeni mnogi težki dogodki, če bi se poslušali njegovi opomini. Koch je bil za to, da mornariška posadka ne more biti povabljen na shod, ker to bi ji vzelo zadnje ostanke discipline. Njegov predlog je bil, da naj se komanda vojnega pristanišča in mornarice pridobita za to, da bi dopustili, da bi pripravljalni narodni odbor obiskal vojne ladje in bi pri tej priliki izbral izmed mornarjev mirne in razsodne elemente in jih povabil kot govornike na narodno zborovanje.

Koch je naglašal, da vse drugo vodi do anarhičnega stanja. Dejal je: »Če povabimo mornarico na narodno zborovanje, ne da bi pri tem ljudi izbirali, bomo doživeli kaos, kot ga svet še ni videl. Ali niti jaz, niti kdo drugi ni zmožen, da bi potem zopet vzpostavil red.«

Druga dne je Koch čital v »Hrvatskem Listu« poziv na narodno zborovanje, na katerega se pozivljalo tudi deputacije iz vojaških in mornariških vrst.

Koch zaključuje svoj prvi članek: »Kamen se je pričel valiti: to, česar sem se bal, je na žalost le prehitro nastopilo.« (Dalje sledi.)

CARJEV SEL

MIHAJLO STROGOV.

danes v soboto ob 8. uri in jutri v nedeljo ob 5. in 7. uri; za mladino v nedeljo ob 3. Orient kino — Glince - Vič.

v domačem osredju nedotaknjena, ohranjena družini, občini, državi. Mladostniki, ki stanujejo v isti hiši. Otroci, ki hodijo v šolo. Zene in uboge matere, ki bi jim v Šleziji in Hannoveru pri Bogu ne prišlo na misel, da bi hodile po temnih potih. Vse te potegne reka kriminalnih individui, prostituirancev, morfinistov, homoseksualcev, zločincev s seboj v svoj črni kaos. Tako raste v ogromnost, nad žarko reklamno razsvetljavo mesta, temna tragika zločina, smrti in kazni.

Bedni se selijo v Berlin. To mesto stoji kakor zadnji, daljni svet nad trudapolno, ječečo, od lakote umirajočo deželo. Vsak dan dobivamo pisma od ljudi tam zunaj. Reducirani. Brezposelni. Osiroteli. Poldrugo leto so iskali delo ali službo. Pa nikjer niso našli niti najmanjšega mesteca. Trgovina, industrija, banka, vse mrtvo. Ti ljudje bi sprejeli vsak posej, bodisi pisarniški bodisi ročni, karkoli. A doma ni nič, armade brezposelnih. Brez nadno. Berlin pa je na glasu nedoglednih možnosti. Gotovo je bilo nekoč tako. A sedaj? O strašnih slučajih poročajo listi, ki se dogajajo v Berlinu. Iz bede. Zaradi brezposelnosti. Do samoumora. Pokrajinsko časopisje svari pred Berlinom. Župniki. Zlasti mladino. Toda ljudje ne verjamejo. V tako ogromnem mestu se vedno odpira kaka možnost za zaslužek, na raznih službenih mestih se vrše osebne izpremembe. Zaradi bolezní. Odpovedi. Smrti. Ej, da bi se dobilo kako mesto pri oblasti! Kako čudovito! A če tega ni, potem postanem morda pod obokom mestne železnice v Charlottenburgu snajžilec čevljev! Morda prevzamem zastopstvo Minimaxa! Morda postavim kioski! Morda bom o božiču prodajal igrače! Cigarete! Morda bom vozil parilo! Pral avtomobile! Vodil tujece! Morda bom dobila mesto služkinje v hotelu ali v zasebni hiši! Ni zlo-

Dnevne novice

KOLENDAR.

Sobota, 3. decembra. Franc Ksaverski, Lucij, Klavdij.
Dunajska vremenska napoved za 3. december: Na mnogih krajih jasno, tu in tam talna megla, jutranji mraz.

★ K. resoluciji proti okrašitvi univerze slovenski komponistov. Pod resolucijo sprejeto na zborovanju slovenskih komponistov so pomotoma izostali še sledeči podpis: Matija Bravničar, Marij Kogoj, dr. Fran Kimovec, Zorko Prelovec, p. Hugolin Sattner in L. M. Škerjanec.

★ Promocija. Na zagrebškem vseučilišču je dne 30. novembra t. l. promoviral za doktorja vsega zdravilstva gospod Karel Petrič iz Kranja.

★ Občinske volitve v kočevskem okraju. V občini Gora je bila vložena samo lista SLS. — Občina Podgora (Dobrepolje) je izvolila 6 odbornikov SLS, 2 SDS in SKS. — Občina Videm: SLS 11 odbornikov; obrtno-gospodarska lista 6; ena lista je bila razveljavljena. — Loški potok: SLS 17, republikanska lista 7, o enem mandatu bo odločil žreb. — Sv. Gregor SLS 14 odbornikov, SKS 3 na dveh listah.

★ Kmete iz ljubljanske okolice opozarjamo, da se dobi Kalendar naše Kmetijske zveze v Ljubljani v trgovinah: Jugoslovanska knjigarna, Nova založba, Prodajalna kat. tisk. društva (Nižman) in Giontini.

★ Zgodovinski dnevi: 3. decembra: 1800. se je rodil dr. France Prešeren. — 1809. je uradništvo v Iliriji prisegel Napoleonu zvestobo. — 1840. se je rodil v Pišecah slovenski jezikoslovec Maks Pleteršnik. — 1832. se je rodil Björnsterne — Bjornson. — 1811. se je rodil slikar Bendeman. — 1838. se je rodil zvezdoslovec Abbe.

★ Imenovana sta za pogodbo. poštarja v Mali Nedelji M. Senčar, za pogodbo. poštarico v Zgornji Polskavi pa G. Cizlova.

★ Novi župan v Konjicah. V ponedeljek je novoizvoljeni občinski odbor volil župana. Ker so se Nemci in demokrati zedinili, je bil izvoljen po-aoyno g. Jereb Rado. Podžupan je Nemeš Sutter.

★ Smrtna k.o.a. Iz Laškega poročajo: Pri nas pojejo že teden dni iz stolpov sv. Mihaela in laškega dekanata tužni glasi, ki naznanjajo smrt. V nedeljski številki smo poročali o treh smrtnih slučajih, danes moramo pa zopet o treh. V nedeljski noči je umrla Anica Pušnik. Zadela jo je kap. V tork zvečer je umrl mestni redar Jakob Kaltenegger za jetiko. Prišel je prejšnji dan iz Golnika. V sredo dopoldne je umrla v Strani ugledna kmetica Marija Kačič.

★ Razpisani pošti. Razpisuje se služba pogodbenega poštarja pri Sv. Urbanu blizu Ptuja in v Ivanjeh. Prošnje s prilogami naj se vlagajo na pošto ravnateljstvo v Ljubljani do 15. decembra 1927. Med prilogami mora biti tudi potrdilo krajevnih oblasti, da ima prosilec zagotovljene prostore za pošto, kakor določa čl. 16 pravilnika o pogodbenih državnih poštah.

★ Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je razpisal mesto za dva zdravniko-praktikanta na Klenovniku in Brestovcu. Rok je do 12. decembra 1927.

★ Nevaren železniški tat aretiran. V zaporih vinkovške policije je že več dni spravljen na var-

nem Stevan Popović, hud vlomilec in tat. Popović je bil svojočasno železničar, pa se je specializiral na vlome v vagone med vožnjo. Kakor prizna sam, je dosedaj vlomil v štiri vagone in odnesel iz njih več blaga v skupni vrednosti 40—50.000 Din. Nekoč se mu je posrečilo, da je vrget iz vagona sod s 104 litri vina, ki ga je potem sam popil.

★ Trta je dvakrat rodila. V vinogradu nekega posestnika pri Splitu opazujejo čudno igro narave. Ena izmed trti je rodila letos drugič grozdove. Grozdi so precej veliki, normalni in jih ni nič manj kot dvajset. O Božiču bo grozdje povsem zrelo in užitno, — če ne odpade poprej, seveda.

★ Gozdni požar. V gozdovih Grušovica in Ošunjska gora pri Jastrebarskem je nastal velik požar, ki je v obeh gozdovih zavzel površino približno 88 juter samega bukovega lesa. Skupna škoda se ceni na približno 200.000 Din. Kako je požar nastal, ni znano, domneva pa se, da je kdo od potnikov vrget gorečo vžgalico v suho listje, ker se je požar pojavil najprej ob poti.

★ Radi deeh jabolk. Koncem meseca julija tega leta so se v Bihaču splazili na vrt upokoje-nega orožnika Vodopija trije dečki, da si natrgajo nekaj jabolk. Vodopija je opozorilo na mlade tatice lajanje psa. Stopil je na vrt in ustrelil večkrat z revolverjem ter zadel Spaso Skoriča, učenca IV. razreda gimnazije. Mali Skorič sprva niti opazil ni, da je ranjen, šele kasneje mu je postalo doma slabo. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je bil takoj operiran, toda je podlegel težki rani na trebuhu. Vodopija se je moral te dni radi tega svojega zločina braniti pred sodiščem in je bil obsojen na tri leta ječe.

OBLAČILA TVRDKE J. MAČEK
Ljubljana, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

★ Pri prehladu, nahodu, vnetju v grlu, živčnih boleznih, trganju po udih je dobro, če s pol kozarcem naravne »Franz-Josef«-grenčice poskrbimo za vsakdanje izpraznitve prebavil. Po sodbi vseučiliških klinik se »Franz-Josef«-voda odlikuje pri povojni uporabi po sigurnem delovanju. Dobi-va se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ Oblike kemično čisti, barva in pilsira to-varna Jos. Reich. Ljubljana.

★ Eleganco in praktično darilo za Miklavža in božič je original »Waterman«-amerikansko na-livno pero, katerega se kupi pri trdnici Iv. Bonač, Ljubljana.

PRIPOROČAMO
MOŠKO IN DAMSKO KONFEKCIJO
TVRDKE

GRIČAR & MEJAČ
ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

Ljubljana

NOCNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imata nočno službo: Sušnik na Mari-jinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

○ Proslava državnega praznika. Ljubljana je praznik zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 1. decembra proslavila na prav slovesen način. Že na predvečer praznika so zavirale na vseh uradnih in privatnih poslopih državne in slovenske trobojnice. V četrtak, na praznik, je počivalo delo v vseh delavnicah in trgovinah. Ob 10 dopoldne se je vršila v stolnici slovesna služba božja, ki jo je ob številni asistenci opravil škof dr. Anton B. Jeglič, prisostvovali pa so ji številni zastopniki, tako veliki župan dr. Vodopivec, divizionar general Kalafatovič, predsednik oblastnega odbora dr. Natlačen in mestni komisar dr. Mencinger. V času slovesne službe božje je bilo oddanih na Gradu 21 strelcev v pro-slavo praznika. Za tem se je vršila pred stolnico po bližnjih cestah parada čet, pri čemer je igrala Dravska godba. Po paradi se je vršilo v vladni palači slovesno čestitanje pri velikem županu.

○ Časnikarski koncert v »Unionu«. Le enkrat na leto stopajo ljubljanski časnikarji pred občinstvo s povabilom na svojo prireditve in z velikim veseljem moremo ugotoviti, da se občinstvo vsako leto temu pozivu kar najzvestejše odzove. Vse do-seďanje časnikarske prireditve na dne 1. decembra pa je znatno prekosila letošnja, ki se je vršila, kakor običajno vsako leto, v veliki dvorani Uniona, ki je bila nabito polna. Oficijelni del prireditve je tvoril koncert, o katerem poročamo na drugem mestu. S svojo navzočnostjo so počastili koncert številni zastopniki oblasti in javnih korporacij. Opazili smo med drugim gg. velikega župana dr. Vodopiveca, divizijskega generala Kalafatoviča, zastopnika oblastnega odbora dr. Adle-žiča, mestnega komisarja dr. Mencingerja, rektorja univerze dr. Nahtigala, dvorno damo go. Tavčarjevo, poslance Smodeja, pod-predsednika višjega deželnega sodišča dr. Rogi-no, finančnega delegata dr. Rupnika, želez-niškega direktorja inž. Kneževiča ter celo vr-sto odličnih osebnosti. Navzoč je bil med drugim ves ljubljanski diplomatski zbor. Po koncertu se je razvila prosta zabava. K dobremu razpoloženju je znatno pripomogel znani Nagodetov orkester, nič manjšega pomena pa niso bile dobrote, ki so jih delili, — ne seveda zastoj, — v novourejenih stranskih prostorih dvorane. Splošno je bil aranžma prireditve na višku ter so se mladi enako, kakor stari ob policijski uri le neredi poslovlili iz dvorane. Pohvalno moramo omeniti trud onih dam, ki so

prostovoljno stregle občinstvu z zlato kapljico in s slastnimi prigrizki. Kljub svoji časnikarski skrom-nosti moramo ugotoviti, da je bilo v četrtak ob-činstvo s prireditvijo prav zadovoljno in da postaja časnikarska prireditve na dan vsakega 1. decembra čimdalje bolj priljubljena.

○ Avstrijski generalni konzul g. dr. Pleinert je nastopil petdendski dopust. V njegovi odsot-nosti ga nadomešča višji revident g. Strandner.

○ Jubilej. Na tihem, v krogu svoje družice obhaja danes g. Ivan Hrast, ravnatelj Mestne hranilnice ljubljanske v pok., svojo osemdesetlet-nico. Rojen v Kobaridu dne 3. decembra 1847 je po dovršenih gimnazijskih študijah in po večletni notarski praksi prišel pred 34 leti v Ljubljano, kjer mu je bil občinski svet na svoji seji dne 11. ju-lija 1883 podelil tedaj izpraznjeno mesto tajnika pri Mestni hranilnici ljubljanski. Dne 13. januarja 1914 je bil v priznanje vestnega službovanja ime-novan za hranilničnega ravnatelja. Po enintridge-setletnem napornem in uspešnem delovanju je bil 1. novembra 1924 na lastno prošnjo upokojen. Pri tisti priliki mu je takratno hranilnično gerentstvo pod predsedstvom gospoda Vekoslava Vrtovca pri-redilo slavnosten poslovlilni večer, katerega sta se poleg gerentstva in uradništva udeležila tudi tedar-nji veliki župan g. T. Šporn in mestni vladni ko-misar g. dr. Ljudevit Petič.

○ IX. Prosvetni večer Prosvetne zveze. — Rusija, takšna kot je danes in še kot zemlja po-sebej in naposled kot domovina največjega, nad 100 milijonskega naroda slovanskega, je pač v ospredju zanimanja; bila, je in bo! Gosp. urednik dr. Campa, je sinoči predaval o tej temi. Izčrpno, od vseh strani in iz vseh vidikov: gospodarskega, kulturnega, socialnega, pa i političnega. Tada jni je zlasti zanimiv, tačasno še posebej, ko se baš te dni mudi v Ženevi sovjetska delegacija, kot prvič na razorožitveni konferenci. Nas Jugoslovane, zlasti pa Slovence, zanima predvsem razmerje do nas in do vseh držav, ki pridejo neposredno v po-štev v mednarodni diplomaciji. Gosp. predavatelj je poudarjal dejstvo, da bi pač naše meje izgledale danes drugačne, da je Rusija sodelovala pri takrat-ni konferenci v Parizu. — Predavanje je izpopol-njevalo precej skriptičnih slik iz življenja ruskega naroda, nekaj značilnih tipov ruske zemlje in lu-di, ter političnih osebnosti sodobne Rusije. — Pred predavanjem je gdč. Sončeva deklamirala dve pe-smi v ruščini, g. akad. Likovič pa je prav krasno zapel solo arijo iz Čufkovskega »Ognjega«-So-deloval je še g. akad. Šonc z dvema violinskima točkama, na klavirju ga je spremljala gdč. Leskov-čeva. — Prihodnje predavanje nosi naslov: »Poto-vanje okoli sveta v 80 dneh« in predava g. prof. dr. V. Šarabon.

○ Umrl je v Kumanovem po kratki bolezni g. Maks Kobler, kapetan I. razreda, iz znane spo-štovane rodbine Kobler-Logar. Sv. maša zadušnica po blagem pokojniku bo v ponedeljek, dne 5. t. m., ob pol 8. uri v cerkvi sv. Petra.

○ Za honorarnega učitelja risanja na II. drž. gimnaziji je imenovan Olaf Globočnik.

○ Ni odziva. Ta dan, ko so se sešli ljubljans-ki občinski svetovalci, da se pomenijo, kaj bi bilo, če bi volili župana, so se mogli opazovati po ulicah razni smešni prizori in poskusi demonstra-cij. Po 7. uri n. pr. je stalo tam ob rolovškem vod-njaku in pred Krisperjevo trgovino več gruč ljudi. Od mestne hiše sem pride ponosnih korakov mo-žakar — »naprednjakar«. Kdo — ne zanimlje. Kar na lepem zavpije, malo boječe pač — »Živio, na-predni blok« (Pri besedi »blok« je zajčal.) Ljudje se ozro, češ, kaj neki hoče?... Molk. Možakar gre naprej in ponovi isti vzklík. Vse tiho... Se tret-jič se je čulo isto vzdihovanje bolj oddaleč... Opa-zovalci so pomilovali reveža in si mislili: Zmešalo se mu je!

○ Trgovine v nedeljo pred Sv. Miklavžem. Gremij trgovcev obvešča vse člane, da so trgovine v nedeljo pred Sv. Miklavžem lahko cel dan od-prte. — Načelstvo.

○ Gremij trgovcev v Ljubljani vabi vse tr-govce, ki se bavijo s točenjem alkoholnih pijač, da se udeležijo sestanka, ki ga sklicuje gremij za v po-nedeljek dne 5. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v zborovalnico Zbornice za trgovino, obrt in indu-strijo Bethovnova ulica 10, desno. Na sestanku se bo obravnavalo vprašanje prepovedi točenja alko-holnih pijač. — Načelstvo.

○ Drzna žepna tatvina. Pred izložbo trgovine »Bata« v Prešernovi ulici je bila izvršena na dr-žavni praznik v četrtak med 7 in 8 zvečer drzna žepna tatvina. Služkinja Marija Verbičeva je iz-stopila iz službe ter spravila svojo šestmesečno plačo v znesku 1500 Din v ročno torbico, katero je nosila na jermenčku pritrjeno na roko. Pred izlož-bo »Bate« je drzen tat izbral priliko, ko je Ver-bičeva ogledovala izložbo, ji prerezal jermenček ter torbico izmaknil. Verbičeva je tatvino zapazila, ko je bilo že prepozno. Policija nima za drznim tatom še nobenega sledu.

○ Kaj naj kupim za Miklavža in kje bom dobil? To dvoje vprašanj Vam reši trdnica F. Cu-den, ki nudi že za majhen denar krasna darila za dame in gospode, glej izložbe v Prešernovi 1.

○ Veliko izbiro volnenih jopic, najfinjših bl- perila, kravat itd. priporoča trdnica Ig. Zargi, pri nizki ceni, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

○ Oglejte si za Miklavža krasna otroška obla-čila — Kristofič-Bučar, Stari trg 9. 9561

Miklavžev večer v »Unionu«
dne 5. decembra ob 7 zvečer

Danes tretji dan predprodaje vstopnic v Union pred veliko dvorano. Že prvi dan se je prodalo mnogo vstopnic, kar znači, da je za ta Miklavžev večer veliko zanimanja in se s tem najbolj priporoča. Že svetujemo vsem, ki amera-vajo in žele posrediti to čudovito in občinstvu prireditve, da ni pravočasno oskrbe vstopnic! — Predprodaje vstopnic se vsi danes od 3—7 zvečer, jutri (nedelja) pa od 9—13 pop.

Polt obraza nežna kot breskev.

Lep obraz ne sme biti skažen z razpoklinami, gubami in mozolji. Pravilno parminutno dnevno ne-govanje z Nivea-cremo daje kar najbolj nežno polt. Razpoke line in slično zginejo. Pazite na ime Nivea-crema.

Maribor

□ Proslava narodnega praznika. Maribor je v četrtak jako slovesno proslavil praznik narodne-ga ujedinenja. Vse mesto je bilo v zastavah. Do-poldne se je vršila v stolnici zabavalna molitev, ka-tero je opravil škof dr. Karlin ob številni asistenci. Molitve so se udeležili zastopniki vojaških in civil-nih oblasti z uradništvom, zastopniki oblasti in ob-čine z uradništvom. — Popoldne je imel naraščaj Rdečega križa v gledališču slavnostno prireditve. Zvečer je bil v Unionu časnikarski koncert, ki je izborno uspel. Dvorana je bila nabito polna. Pro-gram se je prvovrstno izvajal. Zlasti so bili aplav-dirani pevski zbori. Nastopil je nemški pevski zbor skupno s slovenskim. Največje priznanje je žel so-list Neralič.

□ Najstarejši frančiškan v provinci umrl. V mariborskem frančiškanskem samostanu je umrl 86 letni brat Lovrenc Kovačič. V frančiškanskem redu je bil 60 let. Po raznih samostanih je oprav-ljal krojaška dela. Bil je na Brezjah, v Brežicah iz zadnja 8 leta v Mariboru. Med frančiškanskimi bra-ti in očetj je bil v celi provinci najstarejši.

Celje

OBČINSKE VOLITVE.

Jutri 4. decembra se vrše občinske volitve v trški in okoliški občini Sv. Jurij ob juž. žel. V trški občini volijo pristaši liste, katere nosilec je zaslužni g. dekan Valentin Mikuš. V okoliški občini ima Slovenska ljudska stranka istotako I. skrinjico. Nosilec kandidatne liste pa je g. Pod-goršek Josip. Poleg tega je v okoliški občini naša tudi 4. skrinjica. Nosilec te druge naše kandidatne liste je oblastni poslanec g. Franc Slomšek. V ostalih občinah celjsko-vranskega okraja se vrše volitve v občinske odbore prihodnjo nedeljo, t. j. 11. decembra. Po posameznih občinah so postav-ljene naslednje kandidatne liste: Sv. Jurij ob Ta-boru: I. Slovenska ljudska stranka (nosilec župan silce posestnik Stanko Jelovšek). — II. »Gospo-lavska lista (nosilec g. Catar Anton, kolar). — III. Združena kmečko-obrtna lista (nosilec posest-nik Matevž Ocvirk). — Gotovlje: I. Združena gospodarska stranka (nosilec posestnik Andrej An-tloga). — II. Neodvisna stranka (nosilec posestnik Jože Grobelnik). Obe listi imata čisto krajevni značaj in kandidirajo na obeh pristaši SLS. — Petrovče: I. Slovenska ljudska stranka (no-silec posestnik Stanko Jelovšek). — II. »Gospo-darska skupina« (nosilec posestnik Franc Teržan). — III. Lista Združenih socialističnih delavcev in kmetov (nosilec posestnik Leon Polak). — Gomil-sko: I. Kmetko delavska obrtniška lista (nosilec posestnik Vinko Derča). — II. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Anton Rančigaj). — III. Samostojna obrtna stranka (nosilec posestnik An-ton Kohenina). — Dravljice: I. Gospodarska stranka (nosilec posestnik Blaž Jasenek). — II. Stranka malih posestnikov in delavcev (nosilec posestnik Martin Jesenek). — III. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Martin Vodusek). — Braslovce: I. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Anton Novak). — II. Neodvisna gospodarska lista (nosilec posestnik Franc Plaksan). — III. Nestran-karska kmečka delavska zveza (nosilec posestnik Alojz Kronovšek). — Skofja vas: I. Gospodarska lista (nosilec posestnik Jožef Kožuh). — II. Slo-venska ljudska stranka (nosilec posestnik Jožef Stožir). — III. Stranka združenih delavcev in kmetov (socialističnih) nosilec posestnik Karl Lešnik). — Marija Reka: Edino listo je postavila Slo-venska ljudska stranka z nosilecem posestnikom Jo-žetom Jermanom. — Sv. Peter v Savinjski dolini: I. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Jernej Novak). — II. Združena gospodarska stran-ka (nosilec posestnik Andrej Čelina). — Kalobje: I. Gospodarska lista (nosilec Jurij Ocvirk, posest-nik). — II. Združena gospodarska lista (nosilec Blatnik Franc, posestnik). — III. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Jakob Erjavec). — IV. Slovenska kmetka stranka (nosilec posestnik Karl Jurkovek). — V. Slovenska ljudska stranka št. II. (nosilec posestnik Anton Suster). — Vse liste so naperjene proti IV. skrinjici, kjer se skrivajo zad-nji ostanki kalobške radičevščine. V ostalem je veliko število list zraslo iz posebnih lokalnih prilik. — Sv. Lovrenc pod Pročinom: I. Slovenska ljudska stranka (nosilec posestnik Ivan Oberžan). — II. Neodvisna kmečko delavska zveza (nosilec posestnik Fran Gajšek). — III. Socialistična kmet-sko delavska zveza (nosilec posestnik Jože Roz-man). — Teharje: I. SLS Delavska zveza (nosilec major v pok. Burnik Bogumil). — II. SLS Kmet-ska zveza (nosilec posestnik Robov Jožef). — III. Socialistična kmečko delavska lista (nosilec po-sestnik Jakob Stropnik). — IV. Obrtna zveza (no-silec mizar Martin Stojan). — Naši listi sta I. in II.

deja, da se v Berlinu ne bi dalo ničesar doseči! Zaman jih skušate drugače prepričati. Steer pa ni kaj izgubiti. Propadeš doma ali v Berlinu! Potem pa že raje malo v svet, da v tujini opraviš svojo tragiko. Namesto doma, kjer te vsak pozna. Tako romajo bedni, izčeti, sestrčani v Marko. Vidim jo, strahotno karavano, kako vstaja na obzorju. Kaži-pot v Berlin! Via Magdeburg. Via Frankfurt Oder. Itd. Od vseh vetrov. Nad tem orjaškim mestom vi-dijo plavkast, slaboten plamen. Zadnjo pojemajočo luč. Krčevito stegajo roke po luči. Kakor kremp-lje. Zadnja luka! Zadnja nada. Kjer živi štiri mi-lijone ljudi, bogve kako živi, gotovo, a vendar živi, bom živl že še tudi jaz, se tolažijo. Zadnja sila se oživlja v njih. In zadnji krik se izvije preko blo-dih ustnice.

Ti trije romajo v Berlin. Sposobni. Izkvarjeni. Bedni. Tudi katoliški Berlin sprejema to trojno reko v svojo širšo se. Orjaške naloge za caritas! Za dušno pastirstvo! Za ljudsko občestvo! To trojno reko, ki je ne moremo ustaviti, zajeti. Njene ljudi doseči. Jim dati toploto, bližino, občino! Delo. Stanovanje. Sobo. Kosilo. Ljudsko kuhinjo. Obkleo. Podpirajmo Caritas, sodelujmo v Vincen-cijevo družbo, pomagajmo vsak v svoji župniji. Vsi, kakor kdo more. Da bo mogel zadnji sramež-ljivi uboječ v sveti noči prižgati božične luči!

Mimo tega pa velja dušno in organizatorično delo za sposobne. Ki so osameli prišli v Berlin. Za katere se nihče ne briga. Njihove moči potrebuje-mo. Za obnovo domovine in tega mesta. Da mo-remo temno reko, ki se izteka tudi v našo strugo, voditi, razjasniti. Ob njenih bregovih na zadnji re-šilni deski ujeti ponesrečene in jih vrniti redno-mu življenju. V to je treba junšče silo. Toda končno ta svet tudi ni zadnja arena, zadnja rešitev in krščanstvo ni malomeščanstvo. Marveč junštvo!

Kaiserjeve
prsne
karamele
s „3 jekami“

Proti
kašlju
katarju

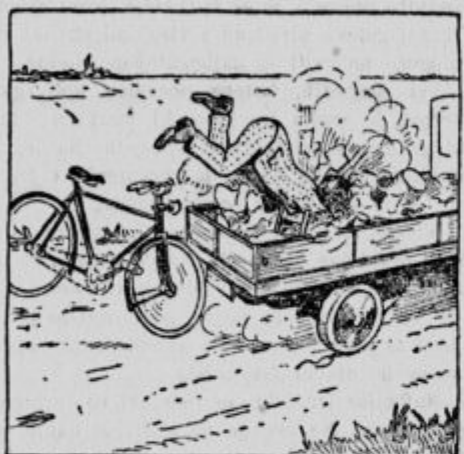
Smeš in jok

Čudni dogodki pri Ribničanih.

(Dalje.)

Sunek je seveda zaboj le še trdneje potisnil na Urškino glavo. Dobro pa je bilo, da je pes stekel naprej in končno pustil Urško v miru. Ta je sedaj sedla v travo, da bi si nekoliko oddehnila. V tem pa je bil gospod Ribničan dotekel smetarja in vpil: »Hej, ustavi!«

To je smetar tudi storil, in sicer tako hitro, da je gospod Ribničan s svojim kolesom tresel v voz in nato v lepem loku zletel sredi v gnoj.

Od glave do peta odrekan je zlezal gospod Ribničan na tla in se s smetarjevo pomočjo za silo očistil.

Srdit je gospod Ribničan potem skočil zopet na kolo in se odpeljal proti domu. Tu je ugledal pod drevesom Urško z zabojem na glavi. Brž ji je hitel na pomoč. Urška se je krepko usedla in gospod Ribničan je začel vleči: »Ojoj, moja ušesla! je zatulila Urška.

Gospod Ribničan, ki je bil zelo mehkega arca, je takoj popustil. »Bova že v trgu dobila pomoč,« je tolažil Urško. Zlezal je zopet na kolo, Urška se je oprljala za njegovim hrbtom in tako sta se peljala v trg.

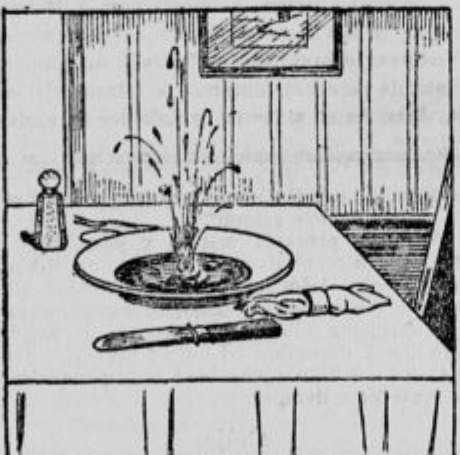
Tu je gospod Ribničan takoj zapeljal h kovaču. »Ali znate vi pomagati ali pa morava dalje k tesarju?« — je vprašal. Kovač je gledal jako resno. Odšel je v kovačnico in se vrnil z velikim kladivom.

Krepko je udaril z njim parkrat po zaboji. »Joj, joje!« — je kričala Urška. Toda že je rešena neprijetne more — zaboj se je razsul in Urškina glava, polna prahu in prekuhanega čaja, se je pokazala zopet na božji dan.

Kmalu po Urškini nesreči z zabojem za smeti je bil Janezek sam doma. Vzel je svojo fračo in šel na vrt. Tam si je nabral v žepe pripravnih kamenčkov, prinesel iz lope lestev in zlezal po njej na vrh ograje. V sosedovem vrtu je stala hruška polna sočnih sadov.

Pinkl je zletel kamenček, toda hruške se niso ganile. Janezek je zaničljivo skomizgnil z rameni in se okrenil. Ko bi bil nesrečnež vedel, kam je kamenček priletel! Pri sosedu so bila vrata na stečaj odprta in na mizi je stal krožnik duhteče juhe s čmočki. Prav v to juho je padel kamenček!

Janezku se o tem niti sanjalo ni. Imel je že davno zopet druge hudozne naklepe. Poleg ograje na vrtu je mirno dremal domači pes Pazi. Janezek je položil nov kamenček na fračo, pomeril in...

Prosveča

Časnikarski koncert 1927.

Program je bil razen ene Beethovneve točke ves slovanski, izvzemši Novakovo suito, ves moderen slovenski. Poleg tega se nam je na koncertu prvič predstavil mladi, a tako visokokvalitetni naš trio (Sancin, Marsičeva-Matz), ki se začne v cerkvi, nadaljuje v vrvežu otrok po maši, spremlja domov zaljubljenca, vodi na plesišče, kjer vrvi v pisanih slovanskih nošah kmečka mladina in konča s sliko pokojne noči, ki se je kot božji mir ulegla na vas. Gosp. Balatka je dobro razumel svojo nalogo, ogreti ljudske melodije, izvesti orkestru barvo in plastiko občutenjskih slik.

Pevsko društvo »Ljubljana« se je pokazalo v prav dobri pevski formi. Izvajalo je pod vodstvom dr. Dolinarja v izborni interpretaciji dr. Kimovčeve priručnice, muzikalno zelo zanimivo »Naročilo«, in Dolinarjevo »Mavrico«. »Mavrica« je novejša delo najmodernejših stilne smeri. Učinkovita menjava plastično-poličnega in homofonnega izraza, intimno preprosto, pa ravno tako koncizen izraz melodijski, logična gradnja celote, kakor je v smislu teksta, so moderne vrline te uspešne skladbe, ki ima eminentno s-doben značaj tudi po svoji nesentimentalnosti. Težišče izraznega problema se je danes preneslo drugam — Dolinarjeva Mavrica in Adamičeva preizkušnja zvestobe sta pokazali kam. Čestitam Dolinarju k tej skladbi in želim, da bi ji v pobudo in vzbujo sodobne smeri pri nas sledile še mnoge take. Zbor ni imel opraviti pri tem delu z nobeno noto, ki bi bila samo radi ušes in zavolj lepšega tona, pa je kljub vsemu imel znatne intonacijske težkoče. Izpolnil je svojo nalogo čisto; za adekvatno interpretacijo je s finično poskrbel dirigent.

»Ljubljanski Zvon« je izvajal pod vodstvom g. Zorko Prelovca Adamičevo »Preizkušnjo«. Tekla je lepo, po Prelovčevu korajžno in s pravimi dramskimi akcenti opremljena, z viškom v intonacijski težkem mestu ff, ki izraža veselje fanta, da mu je deklica prestala izkušnjo zvestobe. O skladbi sem že, ko je izšla, pisal podrobneje, o nje interpretaciji pa Prelovcu morem reči le, da je bila pesem adekvatno podana. Zbor je v dobri formi, glasovi zenačeni, pevci so intonacijski in ritmični sigurni. Prelovac zna izvesti svojem aparatu interpretacijsko dramatik, ki jo hoče Adamič in poiskati Adamičevemu akordu v svojem pevskem orkestru polno veljavo in poudarek. Pavličeva »Lenka« je zborški valček s klavirjem. »Luštna stvarica, ki teče, učinkuje s humorjem, ki je po tekstu dobro zadet, čeprav v glasbenem oziru nima posebno visokih in globokih ambicij. Efekt je pa napravila ogromen in na mestu jo je moral Zvon ponoviti za silen aplavz.

Ena izmed zaslug te prireditve je bila tudi, da nas je seznanila s Sancinim triumfom. Star je komaj par mesecev, pa je pokazal presenetljivo popolnost, za katero gre hvala muzikalnosti, tehnični in interpretacijski finoči vseh treh članov, posebno pa mislim, duši tria, g. ravnatelja Sancinu, od katerega smo, kot od nekdanjega Zikovca nekako kar pričakovali lasten kvartet ali kaj podobnega. Trio je pokazal pri prvem nastopu v Ljubljani tolike tehnične vrline in umetniško silo, toliko fine prednašanja in inteligentne, stilsko adekvatne interpretacije, da ga moram kot pozdraviti kot nov, odlični činitelj na polju domače komorne muzike. Veseli me, da je bil baš intimen klasičen kos (Beethoven, zgodnji opus 11), s katerim se nam je trio predstavil. Marsičeva je izredno delikatna in fina pianistka nadpovprečne inteligence. Matz je disciplinirano podrejen, glavno besedo pa je imela zikovski eksaktna Sancinova violina s svojimi toplimi, širokimi toni, ki je ogrevala v prav klasičnim žarom one plemenite klasične kantilene. Trio v sestavi je popolnoma enoten. Posebno lepa sta bila Adagio in tretji dramatični stavek. Cimprej nasvidenje v Ljubljani z daljšim programom!

Gdš. Majdičeva, znana že po uspelem opernem debutu, je odpela en Lajovčev in en Škerjančev sopranski samospev s klavirjem. Ima, kakor smo že rekli, zvonek, srebrn glas v višini, žametasto toplo nižino in dramatske pevске talente. Trudila se je tudi za prednašanje in zaslužila gromek aplavz in lep šopek, kar naj ji bo v vzpodbudo. Klavirsko spremljavo za »Lenko« (»Zvon«) in Majdičevu je oskrbel z njemu lastnim čustvenim in temperamentnim prodorom v note skladatelj prof. J. Ravnik.

Koncert je bil uspešna umetniška prireditev. V.

Gospodarstvo

Trgovinske pogodbe in Slovenija.

Ljubljana, 2. decembra 1927.

Že večkrat smo se na tem mestu obširno bavili s posameznimi trgovinskimi, ki jih je sklenila naša država, oziroma za katere so se vršila pogajanja. Tako smo razpravljali o pogodbah z Grčijo, Švicco, Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo, Turčijo in Belgijo. Z novim carinskim tarifom, ki je stopil v veljavo 20. junija 1925, smo začeli samosvojo trgovinsko politiko. Dosedaj smo na podlagi tega novega carinskega tarifa sklenili pogodbe z Avstrijo, Grčijo, toda v teku so pogajanja za revizijo pogodbe z Avstrijo, pri čemer smo se prvi zavzeli za zaščito našega kmetijstva in živinoreje.

Nahajamo se pač v dobi trgovinskih pogodb, ki bodo odločilne za ves razvoj našega gospodarstva. Zato je treba zbrati ves tozadeven material že prej, kajti po toči zvoniti je prepozno. Ob tej priliki bi našim gospodarskim krogom priporočali, da zbornici za trgovino, obrt in industrijo pošiljajo ves svoj material in svoje želje, da jih ta potem more umestno zastopati. Potem se ne bodo mogli dogajati slučajji, da bodo interesi šele po podpisu pogodb zagnali hrup, da so oškodovani, ne da bi se prej pobrigali, da pridejo njih želje na pristojna mesta.

Pri pogajanjih je zelo težko ščititi slovenske interese. Naša zunanja trgovinska politika forsira predvsem izvoz naših agrarnih produktov, kar ne pride toliko v poštev za Slovenijo, ker jih le malo in nekatere izvažajo. Za to pa daje koncesije za uvoz tujih industrijskih produktov k nam, pri čemer pa je prizadeta slovenska industrija, katero moramo tudi varovati, ker daje zaslužka desetstotnem delavstva in njih družinam. Najbolj težavno pa je pri Avstriji. Tu pa ima Slovenija interes tudi pri zaščiti izvoza agrarnih in živinorejskih produktov, na drugi strani pa se ne sme dati Avstriji za kompenzacijske preveč popustov pri uvozu industrijskih produktov v Avstrijo. Tu je seveda naše stališče zelo težko in izhod iz tega položaja bo težko najti, ne da bi bili pri tem prizadeti življenjski interesi Slovenije.

Izredne važnosti bo tudi pogodba s Češkoslovaško, ki zavzema eno najvažnejših mest v našem naš izvoz agrarnih produktov zahtevala koncesije uvozu. Češkoslovaška bo seveda v kompenzacijo za pri carinah za uvoz svojih industrijskih produktov. Zato bo zlasti tu treba paziti, da ne bodo prizadeti interesi naše industrije.

To velja za uvoz, za izvoz naših produktov, predvsem industrijskih, pa to je potrebno, da se sklene trgovinska pogodba s Turčijo in Rusijo, ki sta bila že pred vojno važna odjemalca za naše produkte in bi mogla postati v še večji meri.

I delavsko konzumno društvo v Ljubljani je imelo svoj občni zbor 30. t. m., kateremu je predsedoval podpredsednik tajnik Z. Z. Anton Kralj; prebral je brzojavni pozdrav predsednika, ministra dr. A. Gosarja, na kar je podal poročilo ravnatelj A. Kocmur. Iz poročila posnemamo, da je imela zadruga 18 poslovalnic, od teh 4 v Ljubljani in 2 v Trbovljah. Zadruga šteje 9310 članov z 9919 deleži v znesku 256.495 Din, rezerve znašajo 831.124 dinarjev, nadvrednosti v nepremičninah nad 500.000 dinarjev ter deležna rezerva 614.933 Din, razpolaga torej s ca. 2 milijona dinarjev lastnih sredstev. Iz raznih krajev se oglašajo za nove poslovalnice, katerih otvarjanje v času gospodarske krize ni na mestu. V rač. letu 1925-26, se je izplačalo članom na triodstotnem povračilu nad 1.6. 1926-27 za 1.8 milijona dinarjev. Glavno delo vsake konzumne zadruge je držati cene na primerni višini in varovati člane pred izkoriščanjem. To pride v korist vsem konzumentom, ker se konkurenca mora držati

teh cen ali pa iti pod nje. Čisti dobiček znaša 112.667 Din in se je vpisal v rezervni sklad. Zadruga ima 70 uslužbencev. Izvoljeno je bilo staro načelstvo in nadzorstvo. V debati je poudarjal dr. Basaj potrebo zadrugne discipline, lastnih denarnih sredstev, nadalje, da se podpira treznostno gibanje in varčevanje ter omeji prekomerni kredit.

Iz zagrebškega bankarstva. Zagrebški denarni zavodi pripravljajo novo službeno pragmatiko, ki vsebuje določbe glede mirovine, dopusta, odpovednega roka, bilanciranja in 13. plače. 13. plača odpade kakor tudi bilanciranja. Odpovedni rok naj bi znašal šest tednov do tri mesece, pravica do pokojnine se dobi s 15 službenimi leti. Znižati se ima tudi čas dopusta. Uveljavljanje nove pragmatike bi se izvršilo po možnosti s 1. januarjem 1928.

Razglas. Direkcija šum v Ljubljani razpisuje pri šumski upravi v Kostanjevici prodajo 600 pram bukovihi polen, postavljenih na skladišču v Mačkovcu (pri vasi Orehovec). Ponudbe, pisane na tiskovine, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, je vložiti do 28. decembra 1927 do 11 dopoldne pri isti direkciji. Predmetna pojasnila dajejo direkcija šum v Ljubljani in šumska uprava v Kostanjevici. — Direkcija šum v Ljubljani.

Borza

Dne 2. decembra 1927.

DENAR.

Danes je bil devizni promet živahen. Bilo je precej privatnega blaga, povpraševanje je bilo znatno zlasti za devize: London, Curih in Dunaj, ki jih je dajala Narodna banka. V Londonu je bile tudi nekaj privatnega blaga, Narodna banka pa je dala 4.800 funtov. Berlin se je uvrstil od 13.57 na 13.575. V Trstu pa ni prišlo do zaključka (308.50—308.75). V Curihu so se uvrstile devize: Berlin, Dunaj, London, Newyork in Pariz, lira je tendirala slabše: 28.15 bl. napram 28.19 v sredo kakor tudi Madrid.

Ljubljana. Devize: Berlin 13.56—13.59 (13.575), Curih 10.94—10.97 (10.955), Dunaj 7.9975—8.0275 (8.0125), London 276.75—277.55 (277.15), Newyork kabel 56.83 bl., 56.64—56.84 (56.74), Pariz 222—224 (223), Praga 168.05—168.85 (168.45), Trst 308.5—308.75.

Zagreb. Berlin 13.56—13.59. Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.9975—8.0275, London 276.75—277.55, Newyork 56.64—56.84, Pariz 223—225, Praga 168.05—168.85, Trst 307.06—309.08.

Curih. Belgrad 9.135, Berlin 123.90, Budimpešta 90.75, Bukarešt 3.20, Dunaj 73.20, London 28.3025, Newyork 518.55, Pariz 20.4025, Praga 15.37, Trst 28.15, Sofija 3.76, Varšava 58.20, Madrid 84.85.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kodanj 190.20, London 34.62, Milan 38.54, Newyork 709.30, Pariz 27.91, Varšava 79.52. Valute: dolarji 706.75, dinar 12.40, češkoslovaška krona 20.995.

Praga. Devize: Lira 183, Belgrad 59.425, Pariz 132.75, London 164.65, Newyork 33.745.

Dinar: Newyork 176.05, Berlin 7.375, London 277.12.

Belgrad. Berlin 13.660—13.670, Budimpešta 9.960—9.990, Curih 10.94—10.97, Dunaj 7.99—8.02, London 276.55—277.55, Newyork 56.64—56.84, Pariz 222.25—225.25, Praga 168.05—168.85, Trst 307.75—309.75.

Trst. Belgrad 32.45—32.47, Curih 354—356, Dunaj 257—263, London 89.80—89.90, Newyork 18.40—18.42, Pariz 72.15—72.30.

VREDNOSTNI PAPIRI.

V Ljubljani je bila zaključena večja količina Strojnih tovarov in livaren po 70. Ruše so popustile od 280—295 na 275—290. Kranj. ind. 360 den. V Zagrebu se je uvrstilo 7% inv. posoj. od 85.25—85.75 na 85.75—86, ter vojna odškodnina.

Ljubljana. Celjska 164 den., Ljublj. kreditna 132 den., Kred. zavod 160 den., Strojne zaklj. 70, Kranj. ind. 360 den., Večve 133 den., Split 610 d., Ruše 275—290, Stavbna 56 den., Šešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 85.75—86, agrari 403.5, Hrv. esk. 91, Hipo 57—58, Jugo 94.5—95, 52.5—53, vojna odškodnina 402.75—403, dec. 403—Prastedion 870—890, Ljublj. kreditna 132—136, Sečerana 575—585, Drava 555—585, Slavonija 13—14, Večve 132.5—136.

Belgrad. Narodna banka 5600—5750, vojna odškodnina 402.50—402.75 (1.600), ult. dec. 402.50—402.75 (2.3), 7% inv. posoj. 8525—8550 (4), agrari 52.50.

Trst. Adria 178, Assicurazioni Generali 4345.

Žrebanje I. razreda v XV. krogu
11. januarja 1928
 12 premij 250.000 dobitkov
Vsaka srečka
mora dobiti
najmanj 200.— dinarjev

1/4 srečka
Din 100.—
1/2 srečka
Din 50.—
3/4 srečka
Din 25.—

Glavna kolektura drž. razredne loterije
Bančno komanditno društvo
A. Rein in drug
 Zagreb, Gaševa ulica 8

Naši odjemalci

dobili so v kratkem času sledeče dobitke:

Din 1.000.000.—	s srečko štev.	5.853
" 500.000.—	" "	23.990
" 500.000.—	" "	49.006
" 400.000.—	" "	55.591
" 300.000.—	" "	24.744
" 300.000.—	" "	64.833
" 300.000.—	" "	104.741
" 250.000.—	" "	82.394
" 200.000.—	" "	91.787
" 200.000.—	" "	78.013
" 200.000.—	" "	104.500
" 100.000.—	" "	91.792
" 100.000.—	" "	61.642
" 160.000.—	" "	113.799
" 60.000.—	" "	2.746
" 60.000.—	" "	65.420
" 50.000.—	" "	16.388
" 40.000.—	" "	83.892

ter mnogo drugih.

Strogo solidna postrežba!

Žrebanje I. razreda: 11. januarja 1928.

Za I. žrebanje v XV. krogu državne razredne loterije s tem naročam:

..... celih srečk po Din 100.—
 polovičnih " " 50.—
 četrtinskih " " 25.—

Kupno ceno za te srečke skupaj Din
 nakazal sem Vam danes s pošto nakaznico
 pošljem Vam po prejemu srečk s pošto položnico.

Prosim, da mi po vsakem izvršenem žrebanju pošljete uradni izpisek dobitkov.

Ime in priimek:

Mesto:

Natančen naslov:

Posestvo in gostilna

pri »Dimnikarju« v Dol. Logatcu, z vsem inventarjem in gospodarskimi poslopi, se prostovoljno PRODA. — Pismena in ustmena pojasnila daje
MARIJA ČERNE — LJUBLJANA, Šiška
 Bežigrad, vila »Mira«.

Za kože

vseh vrst divjačine
 plačujem
 najvišje
 cene.

ZA MIKLAVŽA

20% popusta pri vsakem
 klobuku da modni saton
STUCHLY-MASNE, LJUBLJANA.
 Židovska ulica šte. 3.

Ni zdravja brez dobre prebave!

Cutite li pritisk in napetost v želodcu po jedi ali kisl ovis v ustih? Trpite li na trdovratnem zaprtju, omotici ali pomanjkanju spanja? Ali Vas muči glavobol, bolečine v želodcu ali slabost? Morda imate izpuščaj na koži, nastale vs ed slabe prebave? Prepričajte se tudi Vi, da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL-elixir urejuje prebavo in Vam vrača zdravje. FIGOL proizvaja in ga po povzletju razpošilja z navodilom o uporabi.

Lekarna Dr. Z. Semellič, Dubrovnik 2

Izvirni zabojček s 3 steklenicami z ovoj-
 nino in poštnino Din 105.—, 8 steklenic
 Din 245.—, 1 steklenica Din 40.—.

Prvovrstno delo, Zmerne cene, To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.
 črtnica in ivornica
 poslovnih knjig
 v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne to-
 varne — 15 letna garancija — Vseženje se poučuje pri
 nakupu brezplačno.
PISALNI STROJI ADLER — KOLESA iz prvih tovarn. Dör-
 kopp, Kayser, Styria, Waffennrad (Orožno kolo) — PLETILNI
 STROJI vodno v zalogi — Posamezni deli koles in šivalnih
 strojev

Daje se tudi na obroke Ceniki franco in zastoj

IVAN JAX I SIN

Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naša iskreno ljubljena, nad vse skrbna
 in dobra mama, stara mama, tašča, sestra, teta in svakinja, gospa

Lujiza Leustek roj. pl. Šipuš-Sisačka

vdova lekarnarja

dne 1. decembra 1927 bogu udano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši dne 3. decembra 1927 ob 3. uri popoldne iz
 hiše Lingarjeva ulica št. 1.

Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1927.

Mica Hus, Elza Prelovšek, hčeri, Mr. Milivoj Leustek, sin,
 Mr. Edmund Hus, lekarnar, ing. Matko Prelovšek, mestni gradbeni direktor, zeta,
 Tatjana, Željka, unukinji, Mitja, Borut, Zdravko, Zdenko, unuki.
 Vsi ostali sorodniki.

Zahvala. Vsem, ki so z nami sočustvovali v težki bolezni
 in ob smrti naše ljubljene in nepozabne soproge,
 dobre mamice, sestre, tete, svakinje, nečakinje in sestričnice, gospe

MATILDE KORPAR roj. KOVAČEC

izrekamo najiskrenejšo zahvalo. — Posebno se zahvaljujemo ča-
 stiti duhovščini, in sicer gospodu duhov. svetovalcu šketu z
 gospodom kaplanom, domačemu gospodu župniku Zadravcu
 in pa mariborskemu stolnemu kapelniku gospodu Gašparič.
 Zadnjemu še posebna zahvala za poslovilne besede na domu, go-
 spodu župniku Zadravcu pa istotako na grobu. Dalje se zahva-
 ljujemo pevskemu zboru za zbrano in ganljivo petje, domači
 požarni brambi cvetkovski za obilno udeležbo in pa kot nosilec
 krste ter gospodu načelniku Petku za poslovilne besede na
 grobu, cenj. učitelstvu za udeležbo s šolsko mladino, vsem za-
 stopnikom različnih korporacij in uradov, vsem darovalcem ven-
 cev in cvetja in pa vsem prijateljem in znancem, ki so prišli od
 blizu in daleč ter v tako nepričakovano obilnem številu spremili
 nepozabno pokojnico na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Osluševci, dne 28. novembra 1927.

Ferdo Korpar, soprog z otroci in ostalimi sorodniki.

„DISKOBOLOS“

LJUBLJANA

Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin.

Zimskosportne potrebščine. Smuči, sanke, stre-
 mena, krpljice in palice vseh vrst. Velika Miklav-
 ževa izbira sank za otroke. Sprejemajo se smuči
 v res strokovnjaško popravilo. Montaža stremen.

OTVORITEV

dne
 4. decembra 1927.